

Vaduguns

Otrdiens ● 2017. gada 19. decembris

CENA tirdzniecībā 0,65EUR

Ziemassvētku cepumi 11.

Īsziņas

Izcīna sešas medaļas

8.-10.decembrī starptautiskajā turnīrā grieķu-romiešu cīņā "Rēzekne 2017" startēja 13 Balvu Sporta skolas audzēkņi, kuri izcīnīja sešas medaļas: bronzas medaļas izcīnīja Kristers Brenčs (sv. kat. 30 kg), Daniels Logins (sv. kat. 34 kg.), Daniels Miķelsons (sv. kat. 58 kg), Marks Višņevskis (sv. kat. 58 kg) un Kristaps Cielavs (sv. kat. 60 kg). Savukārt otro vietu un sudraba medaļu ieguva Rihards Sarkis (sv. kat. 39 kg).

Saņem atbalstu

Fonds "Ziedot.lv" informē, ka konkursa rezultātā AS "Latvenergo" ziedojums sociālajai jomai 150 000 euro apmērā sadalīts 10 biedrībām un nodibinājumiem Latvijā, tostarp Balvu Teritorialajai invalīdu biedrībai – EUR 2220. Biedrība mūspusē sniegs atbalstu līdz pat 47 bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām, organizējot regulāras radošās nodarbības, attīstot radošās prasmes un veicinot saturīgu brīvā laika pavadīšanu. Kopumā konkursā tika saņemti 136 pieteikumi par summu 2 miljoni 112 tūkstoši euro, tādējādi iesniegto projektu vajadzības 14 reizes pārsniedza summu, kas bija pieejama.

Precīzē dievkalpojumu kārtību

Dievkalpojums Bēržu baznīcā notiks 25.decembrī plkst. 12.00. Savukārt prāvests Stanislavs Prikulis atgādina, ka 31.decembrī plkst. 11.00 ikviens aicināts uz Svēto Misi Rekovā; plkst. 20.00 Baltinavā un plkst. 23.00 Šķilbēnos. Dievkalpojumu kārtība 1.janvārī: Baltinavā – plkst. 11.30; Tilžā – plkst. 14.30; Rekovā – plkst. 18.00.

Aicina piedalīties konkursā

Skates "Gada labākā būve Latvijā 2017" organizatori aicina bērnus un jauniešus piedalīties zīmējumu konkursā "Mana novada dārgakmens – jaunā būve". Zīmējumā ir jāattēlo Latvijas būvnieku būvētā būve novadā, Latvijā vai ārzemē (tas var būt gājēju ceļiņš, tiltiņš, ceļš, nosiltināta un nokrāsota skolas ēka, jauna dzīvojamā vai ražošanas ēka). Zīmējumi jāiesūta līdz 13.februārim.

Nākamajā
Vadugūnī

- Labo vārdu spēks
Lasītāji saka 'paldies'

- Nekļūstiet par preci
Par cilvēku tirdzniecību...

Labdarības pasākums Tilžā

Foto: A. Ločmelis

"Noticiet brīnumam, un tas atnāks!" Ar šādiem vārdiem pagājušās sestdienas vakarā atklāja labdarības pasākumu Tilžas internātpamatskolā. Šķiet, todien rokās bija sadevusies visa pasaule, lai mīlestības pilnā gaisotnē visas dienas garumā priečētu skolas bērus ar dažādām aktivitātēm, Ziemassvētku noskaņās sagatavoti priekšnesumiem, pasniegtu līdzcilvēku sarūpētās dāvanas un ikvienu bērna sirdi iedegutu ticības gaismiņu, ka sapņi piepildās. Turklat apdāvīnātāji bija vairāk nekā bērnu! Mazie ķipari un ikviens cits skolēns rakstīja Ziemassvētku vēlmes, un cilvēku sarūpētās dāvanas bija visdažādākās – sākot ar bēriem sadzīvē nepieciešamām, praktiskām lietām un apģērbam, līdz pat hokeja ekipējumam. Labdarības akciju atbalstīja ne tikai daudzi iedzīvotāji, uzņēmumi un iestādes no visiem mūspuses novadiem, bet arī cilvēki no Litenes, Gulbenes, Madonas, Siguldas, Rīgas un pat Londonas un Niderlandes. Svinīgais svētku brīdis bēriem nebūtu iedomājams bez vietējās iedzīvotājas, četru bērnu māmiņas Maijas Saliņas entuziasma, kura bija pasākuma iniciatorē un kopā ar palīgu komandu jau kopš oktobra plānoja un darīja visu nepieciešamo, lai labdarības pasākums izdots. "Vērot prieku bērnu acīs ir tas lielais gandarījums, kādēļ patiesi vērts dzīvot un cesties. Sūtu vismīlākos sveicienus ikvienam par atbalstu pasākuma veiksmīgā organizēšanā. Savukārt skolas pedagoģiem un tehniskajiem darbiniekiem – par ieguldīto darbu, zināšanām, kuras jūs nododat nākamajai paaudzei, pacietību, audzinošo darbu un mīlestību, kuru ikdienā sniedzat bērniem. Brīnumi notiek, sapņi piepildās, un novēlu labos darbus turpināt, arī kļūstot pieaugušiem," vēl M. Saliņa. Jāpiebilst, ka Tilžas internātpamatskolā (kopā ar pirmsskolas grupiņām) mācās 80 bērni. No rūkiem un viņu uzticamajiem palīgiem lielu Ziemassvētku dāvanu maisu saņēma arī pirmsskolas grupiņas "Bitītes" audzēknis Kristiāns (attēlā). Savukārt Markusam, kurš labdarības pasākumā dāvanā saņēma hokeja ekipējumu, sagādāts vēl viens pārsteigums. Janvārī tiks organizēts brauciens uz hokeja komandas Rīgas "Dinamo" treniņu, kurā piedalīsies un laiku ar hokejistiem pavadīs arī Markuss!

Artūrs Ločmelis

Bibliotēkas,
pirāti un
dārgumu
lādes.

6. lpp.

Godina
spor-

4. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
333 dienas!

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Tūlīt būs Ziemassvētki. Šogad laikam tomēr balti. Novados izskan svētku koncerti, un caur pašdarbnieku nesto vārdi, dziesmu, deju vai teātra sarīkojumu ļaudis tos izjūt krāsināk un pamanāmāk. Gads vienmēr aizsteidzas ātri, un es vairs nebrīnos, kādēļ gan laiks, pašam klūstot vecākam, skrien tik strauji. Tāda ir dzīves formula. Laika ritējuma loks palēnām met apli, tuvojas sākumpunktam un pamazām noslēdzas. Ko varam vēlēties? Paspēt padarīt iesāktos darbus, piepildīt kādu sapni, satikt sen neredzētos, samīlot bērnus un mazbērnus, iepriecināt draugus un kolēgus. Vai arī... piedot kādu pārestību, paskarbu vārdu un palūgt piedošanu pašiem.

Šonedēļ redakcijā lasīsim jūsu atsūtītos "Labos vārdus". Gribas cerēt, ka to būs daudz un mēs varēsim sagatavot jauku svētku numuru. Mazais, patiesais 'Paldies!' skan tik vienkārši, bet, ja nāk no sirds, uz sirdi arī aiziet. Paldies par līdzās būšanu, par uzticību un sapratni, ka jums ir vajadzīga ilggadējā, caur gadu desmitiem izdzīvot varošā "Vaduguns". Arī mēs bez jums nevaram!

Latvijā

Populārākie vārdi šonedēļ. No kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais sieviešu vārds ir Viktorija (11202), bet vīriešiem – Kristaps (8112), liecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ledzīvotāju reģistra statistikas dati. No šonedēļ kalendārā iekļautajiem vārdiem populāri ir arī Ieva (9201), Toms (5108), Kristers (3126), Tomass (1982), Lelde (1590), Arta (1300), Krists (1128) un Kristofers (1123). Savukārt visretāk Latvijā izplatīti tādi nākamnedēļ kalendārā iekļauti personvārdi kā Minjona (23) un Saulvedis (25).

Pieaug vakanču skaits policijā. Valsts policijas Rīgas iecirkņos šogad pietrūkst teju piektā daļa darbinieku un ar katru gadu vakanču skaits arvien pieaug. Iestādē ir akūts darbinieku trūkums, un visnopietnākā problēma ir Rīgā. No aptuveni 800 neaizpildītām policistu vietām 500 ir galvapsilsētā. Pēdējo trīs mēnešu laikā Latgales iecirknim nav izdevies piesaistīt nevienu jaunu inspektoru. Ar katru gadu situācija arvien paslīktinās, par ko liecina arī pašas policijas apkopotā statistika.

Iesniedz sūdzību Satversmes tiesā par nodokļa prettiesisko būtību. Iniciatīvas "Par nekustamā īpašuma nodokļa (NİN) atcelšanu vienīgajam īpašumam" autore un biedrības valdes locekle un 81 gadu vecs pensiōnārs iesnieguši konstitucionālās sūdzības Satversmes tiesā par NİN prettiesisko būtību. Viņi apstrīd likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" 5.pantu tiktāl, ciktāl tas neparedz NİN atvieglojumus personām, kurām nav pietiekamu ienākumu, lai varētu samaksāt nekustamā īpašuma nodokli par savu vienīgo mājokli.

Latviešiem alkoholisms ir iedzimts. Tā uzskata narkologs un psihiatrs Jānis Strazdiņš. "Diemžēl mums alkoholisms ir iedzimts. Tas ir pārmantots vairākās paaudzēs. Jau vairākus gadus latvieši ir bijuši lieli dzērāji," izteicies J.Strazdiņš. Skaitļi ir šokējoši. Viena dāņu farmaceutiskā firma ieviesa Latvijā jaunu ārstniecības līdzekli. Pirms sākt pārdot savus medikamentus, viņi veica tirgus izpēti un konstatēja, ka Latvijā ir 172 tūkstoši alkohola atkarīgo, bet ārstējas tikai 8%.

Trūkumi augstākās izglītības finansēšanas sistēmā. Valsts kontrole secinājusi, ka bāzas rāisa gan trūkumi augstākās izglītības finansēšanā, gan studiju kvalitātē. Revidenti noskaidrojuši, ka kopumā augstākās izglītības finansēšanas sistēma nav efektīva, līdzekļu sadalījumu valsts budžeta studiju vietām diktē augstskolas, nevis valsts. Arī akadēmiskā gada laikā līdzekļus stāp studiju programmām pārdala pēc augstskolu ieskaņiem, ko nepietiekami kontrolē gan pašas augstskolas, gan atbildīgās ministrijas. Problemas atklātas arī akadēmiskā personāla atalgojuma sistēmā un labāko pasniežēju piesaistē.

(Zījas no portāliem www.delfi.lv un www.tvnet.lv)

Kā klājas reģionālajai presei

Feodālistes savu pozīciju diemžēl nemaina

Joprojām aktuāls ir jautājums, kā klājas reģionālajai presei, cik viegli strādāt žurnālistiem laikā, kad katrs novads izdod savu izdevumu un ik gadu no jauna budžetā tam ieplāno līdzekļus. Bet novadu iedzīvotāji maldīgi domā, ka pastkastītēs ieliktās zīnas viņi saņem par velti. Par velti mūsdienās nav nekas, un arī par šiem pašvaldību izdevumiem mēs iepriekš jau esam samaksājuši ar savu nodokļu naudu.

Diskusijas par pašvaldību izdevumu lietderību, kvalitāti un nepieciešamību laiku pa laikam izskan arī masu medijos. Latvijas Radio 1 raidījuma "Latgolys stunde" vadītājs Juris Saukāns sarunā ar Latgales puses žurnālistiem ētera raidījumā atzina, ka žurnālisti par maz runā par savām problemām un nemeklē sev aizstāvju. Viņš uzskata, ka nepieciešams veselīgs lobisms, jo kas cits gan sevi aizstāvēs.

Nav tā, ka žurnālisti par šo problēmu nerunā, taču atrast saprotos aizstāvju diez kā neizdodas. Ilggadējiem un pieredzējušajiem izdevumiem lielākie aizstāvji ir uzticīgie lasītāji, taču viņu skaits diemžēl sarūk. Bet politiķiem, kuri kūrē arī novadu domju pašvaldības, ir citi mērķi un interese par savu ambīciju īstenošanu.

Un tomēr sabiedrībā veidojas izpratne par labu reģionālajai presei. Viens no spilgtākajiem piemēriem noteikti ir SIA "Bauskas Dzīve" prasības apmierinājums pret Iecavas novada domi par reklāmas publicēšanas aizliegumu pašvaldības finansētajā laikrakstā "Iecavas Zīnas". Bez tam Eiropas Cilvēktiesību tiesa oktobrī pēc reģionālā laikraksta "Bauskas Dzīve" izdevēja sūdzības ierosināja lietu pret Latviju par to, ka valsts atļāvusi pašvaldībām izdot savus laikrakstus, kuri imitē neatkarīgu presi. Vairāk par šo tēmu aicināju pastāstīt "Bauskas Dzīves" redaktori ANITU ROZENTĀLI.

Prieks par jūsu kā kolēgu nepiekāpību un prasmi pastāvēt uz savu taisnību, nonākot līdz pat tiesai. Beidzot ir arī rezultāts?

- Stāsts par to, ka pašvaldību informatīvajos izdevumos, ko dotē, nedrīkst publicēt reklāmas un sludinājumus, ir sens. Uz to savulaik norādīja gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), gan Konkurences padome, gan arī tagadējais Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis Gints Kaminskis. Taču dažās Latvijas pašvaldībās šiem ieteikumiem kā klinis turas preti, diemžēl arī Iecavas novada domē. Mūsu neatkarīgais reģionālais laikraksts "Bauskas Dzīve", kas raksta par dzīvi bijušā Bauskas rajona teritorijā, par šo praksi daudzākā informējis gan valsts prezidentus, ministru prezidentus, gan VARAM, rakstījis vēstules Iecavas novada iepriekšējai domei un tās bijušajam priekšsēdētājam. Vienoties diemžēl nevarējām, dialogs tika atteikts, mūs nostādīja bezīmējot situāciju, un atlīka tikai tiesas ceļš. To arī izdarījām 2016.gada rudeni.

Tiesu ceļš bijis smags un garš. Šī gada 24.novembrī saņēmām Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā pieņemto spriedumu, kurā atzīta par prettiesisku Iecavas novada domes faktiskā rīcību, izdodot avīzi "Iecavas Zīnas", kurā publicētas trešo personu reklāmas un sludinājumi.

Vai Iecavas novada dome mainījusi savu nostāju?

- Tiesa uzlikusi par pienākumu Iecavas novada domei novērst pārkāpumu, pārtraucot laikrakstā "Iecavas Zīnas" publicēt trešo personu reklāmas un sludinājumus. Tāpat uzlikts par pienākumu Iecavas novada pašvaldībai atlīdzināt SIA "Bauskas Dzīve" mantisko zaudējumu 6031,44 euro. Iecavas dome spriedumu gatavoja pārsūdzēt Administratīvā apgabaltiesā. Kā plašsaziņas līdzekļiem sacījis Iecavas novada domes priekšsēdētājs, viņš nepiekrit, ka ar pašvaldības finansētajā laikrakstā "Iecavas Zīnas" publicētajām reklāmām būtu nodarīti zaudējumi "Bauskas Dzīvei", tāpēc vismaz šajā daļā tiesas spriedumu par zaudējumu atlīdzību pārsūdzēs.

Vai jūtāties gandarīti par šo panākumu?

- "Bauskas Dzīves" pilnvarotais pārstāvis tiesā ir juridiskā biroja "Sorainen" zvērinātais advokāts Andris Tauriņš. Viņš skaidro, ka šis ir nebūjis gadījums, kad tiesa atzīst pašvaldības saimniecisko darbību reklāmas jomā par prettiesisku. Tiesa atzina, ka Iecavas novada domei nebija tiesības nodarboties ar trešo personu reklāmas un sludinājumu publicēšanu, jo Iecavas novadā šādu vajadzību var nodrošināt privāts

Redaktore Anita Rozentāle. Palikt savā vietā, būt neatkarīgai, analitiskai un lasītājiem vajadzīgi presei, tāds ir gan "Bauskas Dzīves", gan arī citu reģionālo, tostarp "Vaduguns", žurnālistu motīvs, strādājot savos izdevumos.

medijs, proti, "Bauskas Dzīve". Turklāt tiesa norādīja, ka, dotējot pašvaldības izdevumu, Iecavas domei bija iespējams negodīgā ceļā piedāvāt trīs reizes zemākas reklāmas izvietošanas cenas nekā "Bauskas Dzīvē". Tas radīja "Bauskas Dzīvei" būtisku apdraudējumu. Gribas cerēt, ka sprieduma atzinās liks Iecavas domes domes deputātiem izturēties atbildīgi un pārtraukt prettiesisko reklāmu publicēšanu. Tāpat gribas domāt, ka arī citi neatkarīgie mediji sekos mūsu izdevuma piemēram un arī citas pašvaldības vadīses no šīs tiesu prakses.

Kā sprīzēt – vai pašvaldību patvaļa, izdodot savus izdevumus un terejot ievērojamus budžeta līdzekļus, Latvijā nav aizgājusi pārāk tālu?

- Diemžēl izskatās, ka pat tiesas spriedums neliek izturēties atbildīgi, jo Iecavas dome meklē dažādas iespējas un ieganstus, lai turpinātu pretlikumīgo darbību. Dažādu rangu atbildīgās amatpersonas Latvijā ir norādījušas, ka nav pašvaldību funkcija tirgot preses izdevumā reklāmas un sludinājumus, nav likumīgi pašvaldības izdevumu nodot abonēšanā un tirdzniecībā. Tomēr tas viss turpinās, šīs nelikumības pašvaldību darbā neuzrauga un nekādus sodus nepiemēro. Tā kā pārkāpumi turpinās un valsts ar tiem netiek galā, "Bauskas Dzīve" bija spiesta vērsties arī Eiropas Cilvēktiesību tiesā.

Pašvaldību patvaļa aizgājusi tik tālu, ka tiek grauta godīga konkurence ne tikai mediju un reklāmas tirgū. Nopietni uztraukusies ir arī Latvijas Lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs", jo uzņēmēji vairākās Latvijas pašvaldībās zīno par situāciju, kad ne tikai izpaliek atbalsts, bet īsteno negodīgu konkurenci no pašvaldības puses, sniedzot tūrisma pakalpojumus par ievērojamiem zemākām cenām. Līdz ar to mūsu feodālistes, kā es saucu pašvaldības Latvijā, kropļo konkurenci uzņēmējdarbības vidē un apdraud uzņēmējdarbības attīstību.

Anita, ko Jūs ieteiktu darīt reģionālo laikrakstu izdevējiem un žurnālistiem tik drūmā situācijā?

- Ko darīt un kāda nākotne paveras mūsu avīzēm, nemāku teikt. Arī deputāti un liela daļa sabiedrības neizprot šo nopietno jautājumu. Latvijā ir visiecietīgākā attieksme pret korupciju, un tas daudz izskaidro, arī to, kāpēc pašvaldības visu grābj savās rokās, bet tauta mierīgi noskatās un sapņo par pozitīvismu. Kamēr katrs pats nebūs nonācis pie sasistas siles un nepieredzēs, ka viņa biznesu grauj pašvaldības ar dempinga cenām... bet būs jau par vēlu. Ja visi uzņēmēji neapvienosies pret šo publiskā sektora patvaļu, nekas nemainīsies.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Spriež par lauksaimniecības nākotni

Mūsējie iztop Eiropai un apgrūtina dzīvi savējiem

Novembra beigās Eiropas Komisija nāca klajā ar savu skatījumu par pārtikas un lauksaimniecības nākotni. Tājā izklāstīts, kā Eiropas Savienības politiku pielāgot lauksaimniecības ilgtspējai attīstībai. Teiks, ka pašreizējās sistēmas vietā nāks jauna, un tā dalibvalstīm dos lielāku patstāvību. Nākotnes nodomu programmu lasa un apspriež arī Latvijas lauku uzņēmēji. Par tās mērķiem un lauku turpmāko attīstību laikraksts "Vaduguns" aicināja izteikties zemnieku saimniecības "Īves" īpašnieku Balvu pagastā, arī Balvu novada domes deputātu PĒTERI KALNIŅU.

ES Lauksaimniecības un lauku attīstības komisāram Filam Hoganam parasti jautā,- kā turpmāko dzīvi ieteikmēs breksits? Ko par to teiku Jūs?

- Tas ir jautājums par budžetu, par tā ietekmi uz nākamo finanšu plānošanas programmu laikam pēc 2020.gada. Protams, Lielbritānijas izstāšanās no Eiropas Savienības atstās negatīvu ietekmi. Tas ir viennozīmīgi. Komisārs Fils Hogans par breksita ietekmi gan izsakās visai neskaidri, taču, manuprāt, viņi labi zina, ka tā būs slikta ietekme, kas diemžēl skars arī Latviju un jaunākās Eiropas dalibvalstis. Mēs līdz šim esam saņēmuši daudz mazāku Eiropas atbalstu, nekā bija cerēts un plānots. Protams, tas bija atkarīgs arī no mūsu pašu – Latvijas kopējā attīstības plāna. Manuprāt, sapēmām mazākus tiešos maksājumus tādēļ, ka sākotnēji Latvija Eiropai bija iesniegusi neprecīzus platību aprēķinus. Mūsu ierēdņu darbs bija neprecīzs, līdz ar to sanāca arī mazākas atbalsta naudas. Pirms gadiem trim ES mūsējie ļoti asi iestājās par šo jautājumu, taču Latvijas deputātu balsis atbalstu neguva.

Acīmredzot jautājums par taisnīgu maksājumu sadali starp dalibvalstīm atkal kļūs svarīgs, jo arī komisārs izteicies, ka jāpievēršas tam, kā samazināt atbalsta maksājumu atšķirības starp valstīm.

- Tas ir jāapanāk, jo pretējā gadījumā, kā gan mēs, Latvijas lauksaimnieki, varam konkurēt Eiropas limenī, ja mums ir divas, pat divarpuši reizes mazāki atbalsta maksājumi? Toties energoresursi mums ir vai paši dārgākie. Vienīgais, ar ko Latvijā varam būt lēti – darbaspēka izmaksas. Protams, Eiropu neinteresē mūsu cilvēku atalgojums. Algas, tāpat arī pensijas, pabalstus un visu pārējo maksāno tā, cik lieli ir mūsu valsts budžeta ieņēmumi. Interests piemērs ir Grieķija, kur cilvēki raduši skaļi paust neapmierinātību. Viņus neapmierina 500 euro liels sociāls pabalsts, viņi protestē un arī panāk savu! Savukārt Latvijā ierēdņi iztapīgi strādā Eiropas labā, un viņu uztaisītās regulas un prasības Latvijas iedzīvotājiem par labu nenāk.

Kāds tam būtu izskaidrojums – mūsu ierēdņi ir iztapi ī vai neprasmīgi?

- Iespējams, viņi vēlas izcelties, tāpēc visu iztulko pārāk punktīgi. Bet šī birokrātija nāk tikai par slīktu. Jājautā, kādas iespējas, piemēram, ir uzsākt savu uzņēmējdarbību jauniem cilvēkiem, ja viņiem viss jāsāk no plikas vietas? Tādēļ nav ko brīnīties, ka jaunie aizbrauc prom un strādā Anglijā, Īrijā vai citur.

Nesen, apspriežot Balvu novada attīstības programmu, klātesoše arī diskutēja, kas iegrožo uzņēmējdarbību mūspusē un traucē attīstīties? Runāja par spilgtiem uzņēmējdarbības piemēriem tepat kaimiņos - Gulbenes pusē.

- Varbūt mūsējiem ir daudz par mazu atbalsts tieši no novada domes vadības? Varbūt vainojami arī paši cilvēki? Kaut kur atbilde taču slēpjās. Iespējams, vainojama jau iepriekš piesauktā birokrātija. Latgalē cilvēki ir bailīgi. Atceros laiku, kad Latvijā lauksaimniekiem sāka nākt pirmās Eiropas naudas. Cik grūti viņus bija pierunāt iesaistīties šajos projektos, lai paņemtu naudu. Bet toreiz atbalsts bija 50:50! Taču paleinām tomēr pierada, un laika gaitā pie mums izveidojās pat ļoti lielas un pamatīgas lauku saimniecības. Es pat teiku, ka Latgales pusei tādas ir neraksturīgas.

Diskutē arī par lauku saimniecību lielumu. Vieni atbalsta un nākotni paredz tikai lielajiem zemniekiem, citi saka, ka tāds modelis nav pareizs...

- Latvija tomēr nav lielo lauku uzņēmēju valsts. Arī man cilvēki saka : tie lielie sagrauši visu zemi, ko tad darīt pārējiem? Protams, viņiem ir modernizācija, ir attīstība, taču mazajās lauku saimniecībās kopā tomēr būtu daudz vairāk darbavietu. Protams, Latvijas valsts akcentē un arī lielās politiskās partijas atbalsta tieši lielos lauksaimniekus. Uzskatu, ka tas nav pareizi. Mums vajag normālas nelielas saimniecības. Vācijā tādas

Foto - M.Sprudzāne

Lauku saimnieks. Lauksaimnieka Pētera Kalniņa nemainīga pārliecība ir, ka, saimniekojot laukos, nemitīgi jāmācās, jo galvenā ir pieredze un prakse. Arī pats, būdams diplomēts agronomi, viņš joprojām daudz brauc un piedalās semināros, tiekas ar citiem uzņēmējiem, jautā, ieklausās un atceras...

apsaimnieko 100 – 150 hektārus, bet mums Latgalē pietiktu pat ar 30-50 hektāriem. Un uzvars jāliek uz ekoloģiska rakstura produkciju. Lielās Eiropas valstis visu tā *noķimizējušas*, ka tur pat nezāles vairs neaug. Arī Eiropa sākotnēji uzskatīja, ka Latvijai jābūt bioloģiskās lauku produkcijas ražotājai, valstij, kur nelielās saimniecībās audzē graudus, nodarbojas ar lopkopību un mežsaimniecību.

Bet vai iespējams runāt par līdzvaru starp intensīvo un videi draudzīgu lauksaimniecību? Kaut vai pēdējais fakti, ka Eiropas dalibvalstu vairākums vēl uz pieciem gadiem pagarināja herbicīda glifosāta izmantošanas atļauju?

- Protams, šāda robežķirtne pastāv. Ja arī saimniecības izaudzē vai saražo bioloģisko produkciju, tai nav noīeta tirgus. Ja Eiropa no mums patiešām gaida šo zaļo bioloģisko produkciju, tad šiem lauksaimniekiem vajadzētu maksāt arī pienācīgu atbalstu. Bet tiešajos maksājumos bioloģiskajiem ir maza atšķirība no konvencionālās lauksaimniecības, tādēļ daudzi ir atteikušies no šī statusa. Domāju, ka pilnībā aizliegt glifosāta izmantošanu nevajadzētu. Taču satraucoši ir fakti, kad zemnieki labību īsi pirms nokulšanas nomiglo ar kīmiju, lai graudi būtu sausāki. Arī pats to esmu novērojis. Pat padomju laikā tā nerīkojās. Taču pastāv arī kontrole. Šogad, piemēram, pievērsa uzmanību griķiem. Ja tie bija nomigloti ar raundapu, tādus griķus realizācijai nepieņēma. Miglot jebkādus herbicīdus ir noliegti pupām un zirņiem zaļināšanas programmā. Tas ir pareizi. Taču nākas atzīt, ka iedzīvotāji diemžēl spiesti lietot *sakīmīkotu* produkciju, nav ko brīnīties, ka slimojam ar neizprotamām kaitēm. Bet, no otras puses, man jāsaka kā agronomam, - ja pilnībā noliegtu kīmisko līdzekļu pielietojumu, intensivājam lauku saimniecībām būtu neiespējami apsaimniekot laukus un ražot. Tas atstātu ietekmi uz viņu biznesu.

Kas pašam, iepazīstoties ar jaunā plānošanas perioda programmu, šķiet lielākas uzmanības vērts?

- Tas ir jautājums, ko jau piesaucām, - par Latvijas zemnieku iespējām saņemt līdzvērtīgus tiešos maksājumus. Lai Eiropa sekotu principam – vienlidzība starp dalibvalstīm – lielām vai mazām, austrumos vai rietumos, ziemeļos vai dienvidos. Vajadzētu samazināt atšķirības starp valstīm attiecībā uz kopējās lauksaimniecības politikas atbalstu. Šobrīd Eiropa miljonus ir iztērējusi, mēģinot risināt bēgļu jautājumu, kas izvirzījās priekšplānā. Tāpat viņiem svarīgs ir breksits. Tas viss ļoti specīgi ietekmējis budžetu. Esmu dzirdējis informāciju, ka tiešos maksājumus lauksaimniekiem Eiropa samazinās vēl vairāk. Lai samazina tiem lielajiem, bet ne Latvijas zemniekiem.

Ko teiku par Latvijas lauku nākotni – kāda tā paveras, ja ciemi izzūd, cilvēki izmirst, jaunie aizbrauc...

- Situācija bēdīga. Sarunā ar kādu spēcīgu Bauskas puses zemnieku runājām, ka Latvijas laukiem diemžēl nav perspektīvas. Sevišķi pie tādas politikas, kāda valda patlaban. Bet jābūt optimistam. Varbūt tomēr kaut kas mainās gan mūsu

valsts, gan visas Eiropas politikā, būs projekti, ienāks investīcijas, un attīstība notiks. Jāapzinās, ka lielās lauku saimniecības patiešām realizējušas ļoti plašus projektus, saņēmušas lielas naudas. Viņiem ir jaudīgs un moderns tehnikas parks, pārstrādes iekārtas, kaltes, būves... Bet vidējās un mazās saimniecības ar 50 vai 100 hektāriem tagad tikai sāk *iekustēties*. Tādēļ viņiem turpmākais atbalsts un politiskās nostādnes būtu ļoti svarīgas. Uzskatu, ka, dalot naudu, Latvijā vajadzēja to novirzīt uz tiem reģioniem, kur līdz šim saņemts daudz mazāks atbalsts. Lai šiem lauksaimniekiem tiek *zaļā gaismā*. Grūti spriest, bet, iespējams, pēc pāris gadu desmitiem Latvijā būs palikušas vairs tikai lielās lauku saimniecības, lielās pilsētas, un viss. Būs laukos sētas un mājas, uz kurām pārtikušie brauks atpūsties. Mans uzskats, ka noteikti jāatbalsta visas zemnieku saimniecības neatkarīgi no to lieluma. Un jāmēģina atrast risinājumu ne tikai mazo lauku saimniecību, bet arī amatnieku, mājražotāju un visu pārējo laukos dzīvojošo cilvēku atbalstam.

Runājot par atbalstu uzņēmējdarbībai, iedzīvotāji pārmet, ka par to maz gādā vietējās pašvaldības.

- Tās varētu daudz ko palidzēt. Kādēļ tad citos novados to spēj un dara? Varētu būt vairāk projektu, apmācību, arī nodokļu samazināšana uzņēmējiem pirmajos gados par 50 procentiem un tamlīdzīgi. Un vēl. Pagastu pārvaldnieki un darbinieki diemžēl nerēdz tālāk par savu pagastu. Esmu to teicis arī Balvu novada domē, ka speciālisti un vadība nebrauc un netiekas ar saviem iedzīvotājiem, nezina, kā viņiem klājas, ko viņi domā un ko dara. Nezina pat, kur viņu novada zemnieki dzīvo un ko rāzo.

Te vietā būtu piesaukt Latvijas Agronomu biedrības valdes loceklī Imantu Kārkliņu, kurš, vairs nebūdams aktīvajā darba ierindā, joprojām prot uzturēt saikni ar pagastu zemniekiem un zina, kas jauns viņu ikdienā. Viņš ir tas retais cilvēks, kurš arī "Vadugunij" pastāsta lauku dzīves jaunumus un rosina pievērsties aktuālām tēmām.

- Žēl, ka pašvaldības lauksaimniecību ir nobīdījusas otrajā vai trešajā plānā. Priekšplānā ir tikai politiskās ambīcijas, amati un nauda.

Kā raksturotu aizvadīto lauku darbu sezonu paša saimniecībā?

- Nekentos izmantot plūdu radītos apstākļus sev par labu. Investēju naudu kombainu aprīkojumā, mocījos, bet labību praktiski novācu. Teikšu, ka man šis gads nebija sluktāks par iepriekšējo. Neesmu pesimists. Raža izauga ļoti laba, un lai arī bija grūti to paņemt, lielas bija pakalpojumu izmaksas, bet tik un tā finansiāli esmu ieguvējs. Protams, ja nebūtu lietavu, ieņēmuju būtu vēl vairāk. Mana lauku saimniecība ir nostabilizējusies. Nākotnes plānu, protams, netrūkst, vēl daudz kas jāmodernizē, jāuzceļ. Nesen nopirku jaunu traktoru un sējmašīnu, tā ka turpmākajos pāris gados aktivitātes pierims. Apzinos arī, ka palēnām tuvojas pensijas gadi, tāpēc stipri saspringt nevajadzētu. Sekošu līdzi lauksaimniecības politikai un strādāšu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Godina Balvu novada labākos sportistus

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu muižā pulcējās sportisti, ģērbusies nevis, kā ierasts, sporta tēros, bet uzvalkos un kleitās. Kā nu ne, ja tradicionālajā Balvu Sporta skolas organizētajā pasākumā "Labākais Jaunatnes sportists 2017.gadā" balvas pasniedza astoņos sporta veidos. Novada vadītājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos, sportistiem un viņu treneriem vēlēja arī turpmāk godam pārstāvēt gan mūsu novadu, gan Latviju.

Sporta dejas. Šogad Sporta deju nodalas audzēknī startējuši 27 sacensībās. 2017.gada laureāti - Sandis Krivišs un Denija Sirmā (trenere Anita Grāmatiņa) – šogad kļuvuši par čempioniem Junioru grupā E6 klasē Latvijas novadu deju sacensībās "Deju zvaigznītes", izcīnījuši 3.vietu Latvijas kausa posmā Jaunmārupē un 6.vietu - Latvijas Valsts meistarsacīkstēs Rīgā.

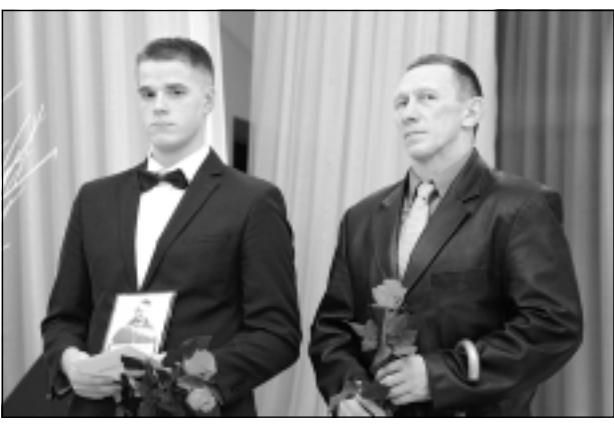
Kopā ar vecākiem. Pēc svinīgās apbalvošanas ceremonijas sporta laureāti fotografējās gan ar treneriem, gan ar vecākiem (foto).

Volejbols. 2017.gada laureāte volejbolā – Ieva Jurjāne, treneris Igors Šnepers. Zimīgi, ka volejbolisti citīgi ievēro tradīciju, gada nogalē nododot laureātiem ceļojošo kausu. To levai pasniedza šī sporta veida veterāns un leģenda Jānis Strapčāns. Viņš palepojās, ka 2017.gadā vislielākos sasniegumus volejbolā guvuši veterāni: "65+ vecuma grupā esam Latvijas čempioni, bet 35+ vecuma grupā izcīnījuši sudraba medaļas. Jaunatne, jums ir uz ko tiekties!"

Peldēšana. Treneris Romualds Kokorevičs, runājot par savu audzēkni Mārtiņu Plešu, kurš ir šī gada sporta laureāts, saka, ka puisis ir piedzimis ar talantu peldēt. Pats gavīnieks atklāja, ka no peldēšanas stiliem viņam visvairāk patīk kompleksais.

Grieķu-romiešu ciņa. 2014.gadā par labāko Balvu Sporta skolas cīkstoni atzina balvenieti Jāni Stepanovu. Ari 2017.gads viņam bijis īpaši ražīgs, jo izcīnītas trīs pirmās vietas: LR junioru meistarsacīkstēs, LR meistarsacīkstēs kadetiem un Latvijas Jaunatnes olimpiādē. Nav jābrīnās, ka piekdienu Balvu muižā jaunieti sumināja par labāko sportistu (treneris Konstantīns Titorenko).

Paldies mammai! Balvu Sporta centra vadītājs Edgars Kalva pasniedza ziedus sporta laureāta Vadima Sņegova mammai. Zimīgi, ka Vadims iet vecākā brāļa pēdās, jo Aleksandru par sporta laureātu futbolā atzina 2011.gadā.

Svarcelšana. Izrādās, ka gada sportists Lauris Logins (treneris Varis Sārtaputnis) savas karjeras pirmsākumos spējis uzraud 17kg un uzgrūst 23kg. Dzirdot šos skaitlus, Lauris neslēpa smaidu. Šobrīd jaunieša rezultāts raušanā ir 92kg, bet grūšanā – 120kg.

Vieglatlētika. Pasākuma vadītāja Agrita Grāmatiņa (foto) gada laureātu vieglatlētikā Uvi Pošeiku (treneris Imants Kairišs) raksturoja kā neatlaidīgu un mērķtiecīgu jaunieti. Uvis trenējas jau 5 gadus un Latvijas Jaunatnes čempionātos izcīnījis sešus čempiona titulus, tostarp četrus 2017.gadā. Viņš ir Latvijas izlases dalībnieks kārtslēkšanā, diska mešanā un daudzīnā.

Basketbols. Sporta laureāts basketbolā Artis Smirnovs (treneris Arnis Voika) šosezon guvis 12,6 punktus vidēji vienā spēlē.

Futbols. Vadims Sņegovs (treneris Jānis Zakaritīs) ir Ziemeļaustrumu reģiona otrās līgas uzvarētājkomandas sastāva pussargs jau vairākus gadus.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Lauku bērns var!

Dokumentālās filmas “Rezidenti” pēcgarša

Novembrī Latvijas Televīzija rādīja dokumentālo filmu par rezidentiem,- Latvijas kods. “Rezidenti”. Viena no filmas varonēm, par kuru filma stāsta, ir rezidente Laura Keiša. Filmas gaitā viņa nosvinēja kāzas un nu jau ir LAURA RĀCENE. Pēc filmas demonstrēšanas televīzijas ekrānos izskanēja atsauksmes - kritisku bija maz, vairāk pozitīvas. Kāda televīzijas skatītāja raksta, ka filmā ir liela prieka un pozitīvisma deva šodienai. Vēl jo vairāk filmas skatītājiem mūspusē. Jo Laura taču nākusi no Balviem, te mācījusies pamatskolā, te - Vectilā - viņai dzīvo vectēvs un vecmamma, mamma brālis ar ģimeni.

Ar kādām atmiņām saistās Balvi un pārcelšanās uz galvaspilsētu?

-Uz Rīgu mēs pārcēlāmies, kad man bija 11 gadi, tāpēc mācības 6.klasē uzsāku jau Rīgā. Man viss likās jauns, svešs un *liels*. Ja Balvos gandrīz visur varēja nokļūt 15 minūšu gājienā, Rīgā nokļūšana no viena punkta uz otru bija jāaplano. Sākumā mācījos vietējā mikrorajona skolā ar brīnišķiem klasesbiedriem, bet pēc tam mainīju skolu un sāku mācīties vienā no centra skolām. Pēc skolas maiņas saņēmu arvien vairāk jautājumu par akcentu, un tā bija cīņa par vietu *zem saules* kā jau vienā no Rīgas centra skolām. Bet tas norūda, un mums bija lielisks klases skolotājs, kurš mācīja bioloģiju, spēja ieinteresēt par procesiem cilvēka ķermenī, virzīja uz olimpiādēm.

Protams, Balvu skolas biedrus atceros, ar dažiem pat mācījāmies vienā kursā Rīgas Stradiņa universitātē (RSU). Bet uz Balviem un ciemos pie radiniekiem sanāk reti atbraukt, jo sestdienās, svētdienas ir vai nu TDA “Ačkupa” koncerti, vai arī man, vai vīram dežūra. Viņš mācās internostos, ir topošais nieri speciālists.

Minēji latgalisko akcentu. Galvaspilsētā ir svarīgi runāt bez akcenta?

-Kamēr mācījos mikrorajona skolā, neviens tam nepievērsa uzmanību. Taču centra rajona skolā klasesbiedri to kaut kā uzķēra. Arī tagad ik pa laikam kāds pajautā: no kurienes tu esi?! Centos mācīties runāt pareizi, lai gan nedomāju, ka akcents ir kaut kas slikts. Ľoti daudzi uz to *iespringst* un cenšas akcentu iznīdēt, bet, manuprāt, tas nav iespējams. Galu galā esam valsts kā jebkura, kur dažādos novados runā atšķirīgi.

Kāpēc izvēlējies studēt medicīnu?

-Man nebija tipiskās misijas sajūtas palīdzēt cilvēkiem, mācoties medicīnu. Izvēlējos, jo man likās, ka nav nekā sarežģītā un tajā pašā laikā vienkāršāk par procesiem cilvēka ķermenī. Savā būtībā mēs neapjaušam, cik sarežģīti mehānismi notiek, lai izdarītu ļoti vienkāršu lietu, piemēram, paceltu roku. Un mēs neizturamies nevižīgi pret savu ķermenī un veselību.

Kāda tagad ir Tava ikdiena?

-Ikdienas sastāv no rezidentūras ginekoloģijas un dzemdību speciālista specialitātē, šobrīd esmu 3.gada rezidents, mana bāzes slimnīca ir Rīgas Dzemdību nams, bet strādāju arī Gaiļezera slimnīcā. Residents ir gan ārsti, kurš strādā slimnīcā sertificēta ārsta uzraudzībā, gan students, jo paralēli darbam slimnīcā ir jāapmeklē semināri, problēmlekcijas, jākārto ieskaites un eksāmeni. Tāpēc ikdiena ir balansēšana un milzīga laika plānošana, lai apvienotu darbu slimnīcā, dežūras, seminārus, nodarbības studentiem, jo pedagoģiskais darbs ir neatņemama rezidentūras programmas sastāvdaļa, paralēli veicu arī pētniecisko darbu. Pēc rezidentūras piektā gada būšu sertificēta ārste.

Pēc dežūrām un mācībām vēl jāpaspēj uz deju mēģinājumiem divreiz nedēļā un koncertiem.

Ko nozīmē dejot populārā deju kolektīvā?

-TDA “Ačkups” sāku dejot, uzsākot studijas Rīgas Stradiņa universitātē. Šī jau būs 9.sezona, esmu izlaidusi tikai vienu sezonu, kad mācījos Poznaņā, Polijā. “Ačkups” ir kļuvis par neatņemamu ikdienas sastāvdaļu, mēģinājumu grafikam, koncertiem un skatēm reizēm tiek pakārtots dežūru grafiks, lai visu varētu apvienot. Un nākamgad būs 100-gades Dziesmu un deju svētki, tāpēc šī sezona ir ļoti nozīmīga. TDA “Ačkups” ir RSU kolektīvs, tāpēc mēs uzstājamies katru gadu Imatrikulācijas ceremonijā, Atvērtajās dienas un Akadēmiskajā ballē, citreiz arī starptautiskos ārstu kongresos vai konferencēs.

Bet mums nav tikai koncerti Latvijā, esam uzstājušies Lietuvā, Itālijā, Bulgārijā, Gruzijā, Beļģijā, Kanādā Latviešu dziesmu deju svētkos, Dienvidkorejā starptautiskā deju festivālā

Foto - no personīgā archīva

Rīgas Dzemdību nama rezidenti. Sešas rezidentes, tostarp arī Laura Keiša (tagad Rācene), kurām bāzes slimnīca ir tieši Rīgas Dzemdību nams. Rezidentes kopā ar Eiropas ginekologu un dzemdību speciālistu asociācijas pārstāvjiem pēc rezidentūras programmas akreditācijas.

ieguvām 3.vietu, Vācijā utt. Kā studentu kolektīvs piedalāmies Studentu Dziesmu un deju svētkos “Gaudēamus”, nākamgad būšu nodejojusi studentu dziesmu svētkos visās trīs Baltijas valstīs - Lietuvai un Latvijai pievienosies Igaunija.

Protams, “Ačkups” nav pirmais deju kolektīvs, kā varētu domāt. Es tajā neielēcu tā uzreiz, - hops! Pirms tam es dejoju arī pamatskolas deju kolektīvā Balvos, arī vidusskolā.

No kurienes nāca piedāvājums filmēties dokumentālajā filmā par rezidentiem un kā tas viss notika? Vai zināmā mērā tas bija piedzīvojums?

-Režisors Ivars Zviedrs un Inese Kjava mūs uzrunāja, ka LTV ir izsludinājis konkursu “Latvijas kodam” un viņi vēlās veidot filmu par rezidentiem. Piekrītam piedalities, bet, godigi sakot, man nelikās, ka rezidentu dzīve ir tik interesanta, lai tiktu izvēlēta, lai veidotu dokumentālo isfilmu. Bet LTV gan tā nedomāja, un “Rezidentu” pieteikums tika pieņemts.

Ivars ar kamero sekoja gan slimnīcā, gan operāciju zālē, gan pa nakti Uzņemšanas nodalā. Šis ir notikumiem bagāts gads, kas arī tika atspoguļots isfilmā – Paula Stradiņa kliniskajā universitātes slimnīcā atklāja ilgi gaidīto jauno korpusu, ģimenes ārstu streiks, nerimstošas diskusijas par mediķu algām utt. Bet Ivaru un Inesi interesēja ne tikai mūsu profesionālā darbība, bet arī, kas mēs esam ārpus slimnīcas, un viņi brauca līdzi gan uz laukiem, svinējām kopā Lieldienas, gan kopā ar mums pavadija trīs dienas vilcienā Latvijas ekspreša braucienā, gan kāzas. Kameras mums pašiem netraucēja, drīzāk neviens nesaprata, kāpēc un ko filmē.

Tagad daudz diskutē par lielām un mazām skolām, lielām un mazām slimnīcām. Kāds ir rezidenta viedoklis?

-Personīgi esmu par lielām skolām un lielām slimnīcām, lai gan tas ir nepopulārs viedoklis. Ir jauki, ja skola kalpo kā vietējās nozīmēs kultūras centrs, ka cilvēkiem ir darbavietas, bet galvenais ir, vai skolēns dabū kvalitatīvās zināšanas, mācoties mazā skolā, kur viens skolotājs māca vairākus priekšmetus. Līdzīgi ir arī ar slimnīcām. Pacients ir pelnījis labāko! Katrā rajona slimnīcā nav tā modernā aparātūra, kas lielā klinikā. Arī cilvēku paliek mazāk, bērnu dzimst mazāk. Protams, mums ceļi ir tādi, kādi ir. Dzīves apstākļi tādi, kādi ir. Ceļ jaunas slimnīcas, bet tajās nav, kas strādā. Medmāsas brauc projām. Mūsu medicīna nav slikta, bet katra medicīnas joma ir jāvērtē atsevišķi. Arī ārvalstīs medicīnai ir savi plusi un mīnusi.

Decembra sākumā nebiji sazvanāma, kur nu vēl satiekama...

-Man bija ļoti daudz dežūru, - traks laiks, jo Ziemassvētkos paņēmu brīvdienas, ko būtībā jauns speciālists nedrikst darīt. Aizvadītās nedēļas nogali pavadiju mediķu kongresā Itālijā. Kongresa tēma bija par iegurņa iekaisuma slimībām. Uz

Izlaidums. Laura Rīgas Stradiņa universitātes izlaidumā kopā ar nu jau vīru Kārli Rāceni.

Pēc jubilejas koncerta. Laura un Kārlis dejo tautas deju ansamblī “Ačkups”. Pērn decembrī “Ačkups” atzīmēja 65 gadu jubileju, kurā sniedza koncertu.

kongresu brauca gan ginekologi, gan proktologi, gan terapeiti. Man bija jāuzstājas un jārunā par vienu klinisko gadījumu. Iesniedzu pieteikumu, un man to apstiprināja. Kongresā uzstājos ar 15 minūšu garu ziņojumu.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Foto - no personīgā archīva

Bibliotēkas, pirāti un dārgumu lādes

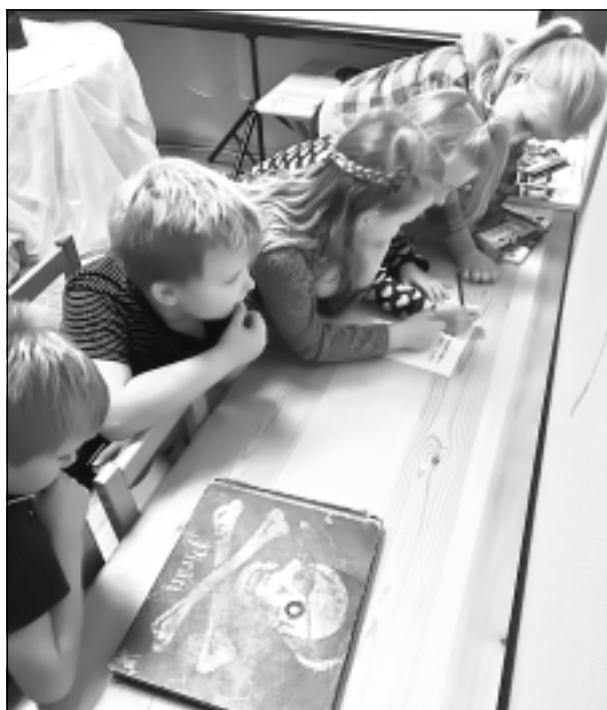
Katru gadu novembrī bibliotēkās notiek Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas aktivitātes. To galvenais uzdevums ir Ziemeļvalstu literatūras un kultūras iepazīšana. Nedēļas laikā bibliotēkās notiek lasījumi, stāstu stāstišana, literatūras izstādes, debates, konkursi un citi pasākumi. Gada vistumšākajā laikā vairākos tūkstošos publiskajās un skolu bibliotēkās Ziemeļvalstis un Baltijas valstis vienlaikus tiek iedegtas sveces un lasīta kopīgi izvēlēta grāmata.

Šī gada tēma bija Ziemeļu salas - lasīšanai izvēlētās grāmatas aicināja klausītājus uz kādu literāru salu. Salām piemīt noslēpumainība, ar tām saistīti dažādi notikumi, aizraujoši piedzīvojumi. Rugāju bibliotēkā ar lielo vēju bija iepūsta peldošā sala Satamārgtisalkītapnam (izlasi no otra galas!), uz kuras tikās Rugāju bibliotēkas bibliotekāre Evita Sproģe ar Rugāju novada vidusskolas bērniem, lai kopā lasītu un klausītos.

Pirātu dārgumi. Metot metamos kauliņus, jo arī pirāti ar tiem spēlēja, bērni ar bibliotekāri Eviņu izlozēja, kuru grāmatas fragmentu lasīs. Pāra skaitlis - Džeimsa Metjū Berija grāmatas "Piters Pens un Vendija" fragments par izdomātās salas Nekurnekadzemes iemītniekiem, bet, ja nepāra, tad par kuģu puiku Džimu Houkinsu, vientoņnieku Benu Gannu un pirātiem no Mauri Kunnas grāmatas "Bagātību sala". "Un tā kā šo grāmatu fragmentos bija pieminētas salas, ar bērniem apskatījām arī Latvijas salas, no kurām dažas bija labi zināmas un dzirdētas, bet citas ne tik pazīstamas. Zaķusala – par šo salu bērni ir dzirdējuši visvairāk. Lai tiktū uz bibliotēkā pietauvotās salas, bija jānosauc kāda sev zināma sala. Nosuktā sala kalpoja kā caurlaide, lai tiktū uz peldošās salas bibliotēkā," stāsta E.Sproģe.

5.klasses kolektīvs. Viņi visveiksmīgāk meta kauliņus, tāpēc iepazinās ar kuģa puiku Džimu Houkinsu, vientoņnieku Benu Gannu un pirātiem no Mauri Kunnas grāmatas "Bagātību sala", uzzināja, ka pirātu dārgumi atrasti, arī noslēpumainās vēstules tekstu bērni veiksmīgi atminēja. Kad grāmatas izlasītas, vēstules atšifrētas, tad varēja arī priečāties – padejot un padziedēt. *Youtube* kanālā atrastā skeletiņu dziesma Šķita iederīga tematā par salām un pirātiem. Arī slavenās salas Madagaskaras iemītnieki nelielā video parādīja, kā priečājas, jo uz viņu salas pirātu nav. "Jauki pavadijuši laiku, atvadījāmies, lai nākamajā gadā atkal tiktos. Salu palaidām, lai peld tālāk. Ja Tu gadījumā redzi peldam vientoņu salu, zini, tās nosaukums ir Manpatīklasītgrāmatas. Droši vari pavizināties ar to, jo tur vienmēr ir daudz interesantu lietu, vietu un notikumu," aicina Rugāju bibliotēkas bibliotekāre Evita Sproģe.

Bagātības, dārgumu kartes, piedzīvojumi, noslēpumi. Tas viss raksturīgs pirātiem, tāpēc bērniem vajadzēja atminēt šifreļu vēstuli, lai uzzinātu, kāds patiesībā ir peldošās salas nosaukums, uz kuras viņi ir ieradušies. Vēstulē burtu vietā bija simboli, katram simbolam - atbilstošs burts. Tos saliekot savās vietās, veidojās teksts, kurā varēja izlasīt isto salas nosaukumu.

3.klase. Viņi meta kauliņus un klausījās par sapņu salu Nekurnekadzemi, pirātiem un pazaudētājiem puikām. Skolēni uzzināja, kā rīkoties gadījumā, ja pakaļ dzenas bars niknu vilku, veiksmīgi atšifrēja vēstuli un iepazīna pirātu likumus. Izrādās, pirātiem jāprot ne tikai laupīt, bet arī jāmāk vadīt kuģi plašajos ūdeņos, jāprot noteikt debespuses un attālumus, izmantojot dažādus mērinstrumentus. Pirātu bandām bija savs godīgas uzvedības kodekss. Viņi bija nežēli pret upuriem, bet izturējās diezgan labi cits pret citu.

Telpas noformējums. Lai radītu noskaņu, ka esī ieradies uz salas, bērnu lasītava tika pārvērsta par peldošo salu ar dārgumiem, palmām un Jautro Rodžeru – pirātu karogu.

1.klase. Bērni klausījās fragmentu no Džeimsa Metjū Berija grāmatas par puisēnu Pīteru, sapņu salu Nekurnekadzemi un tās sešām tautām, kas tur dzīvoja. Starp salas iemītniekiem, protams, bija arī pirāti. Salas un pirāti ir lielisks salikums, jo gaidāmi piedzīvojumi, bagātības, interesanti un noslēpumaini notikumi.

Tilžas pagasta bibliotēkā. Arī šeit Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā notika vairāki pasākumi. Viens no tiem iesākās ar J.Langreiteres grāmatas "Kapteinis Šārkis un bagātību salas noslēpums" izlasišanu. Tilžas pagasta bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača pastāstīja, ka grāmata bērniem lika aizdomāties un veidot diskusiju, jo tas, ko beigās atrod galvenie varoni, ir daudz aizraujošaks par jebkuriem pirātu dārgumiem. "Nākamais uzdevums bija kopīgas pasakas rakstīšana. Katram no dalībniekiem bija jāuzraksta un jāuzzīmē viena lappuse kopīgajai grāmatai. Šīm uzdevumam visi veltīja daudz laika. Bērni atzina, ka uzrakstīt grāmatu nav nemaz tik viegli. Lai uzzinātu un atrastu, vai bibliotēkā ir noslēpta pirātu dārgumu lāde, bija jāpārbauda zināšanas vairākos pieturas punktos. Piemēram, jāspēlē "Jautrais alfabēts", jāatšifrē dzejolis, jāatrod pareizās rindiņas "Sagrieztajam dzejolim" un visbeidzot jāsaliek teikums, kurā ir norādīts, kur varētu būt apslēpta dārgumu lāde. Pasākuma dalībnieki veiksmīgi ar visu tika galā un dārgumu lāde tika atrasta!" stāsta I.Pugača. Viņa pauž prieku, ka pasākumā līdz ar skolēniem darbojās arī skolotāja Inese Pujate un internātpamatiskolas bibliotekāre Rita Ločmele.

Lappusi sagatavoja S.Gugāne

Vilakas novadā turpinās remontdarbi

Šķilbēnu kultūras centrs pielaiko jaunu tērpu

Aizvadītās vasaras 20.jūlijā Vilakas novada pašvaldība noslēdza līgumu ar iepirkuma procedūrā vinnējušo būvfirmu SIA "ArhiProf" no Rīgas par Šķilbēnu pagasta kultūras centra "Rekova" otrās kārtas būvniecību. Šim nolūkam kopsummā atvēlēti EUR 144 106,36 (bez PVN). Darbus celtnieki sola pabeigt līdz nākamā gada 15.augustam, lai pagasta pašdarbibas kolektīvi un iedzīvotāji varētu sagaidīt valsts 100-gadi skaistās, ērtās un siltās telpās.

2011.gadā uzbūvētajam Šķilbēnu pagasta kultūras centram "Rekova" jau ilgu laiku bija nepieciešama ēkas iekštelpu rekonstrukcija. Šāda izdevība radās šogad, novada pašvaldībai noslēdot līgumu ar būvnieku uzņēmumu SIA "ArhiProf", kas vinnēja rekonstrukcijas otrās kārtas darbu iepirkumā.

SIA "ArhiProf" veicamo darbu klāsts ir plašs. Šobrīd notiek grīdu betonēšana plānotajās bibliotēkas telpās pirmajā stāvā, kā arī remontdarbi otrajā stāvā, kur izvietos Šķilbēnu pagasta pārvaldes darbinieku kabinetus. Šīs ziemas laikā būvnieki ierīkos centrālo apkuri, ventilāciju, ievilks elektrību un turpinās ierīket grīdas, būvēt starpsienas, sadalot telpu kabinetos saskaņā ar tehnisko projektu. Kopumā rekonstrukcijas darbiem plānots iztērēt EUR 144 106,36 (bez PVN).

Pēc darbu pabeigšanas uz jaunām, plašām un ērtām telpām ēkas pirmajā stāvā pārcelsies pagasta un skolas bibliotēkas, kas šobrīd darbojas lielā šaurībā. Ērtāka piekļuve visām telpām būs arī cilvēkiem ar ipāšām vajadzībām. Aiz skatuves taps komfortablas ģērbtuves skatuves māksliniekiem, kā arī sanitārais mezglis ar tualeti un dušu, kā arī rekvizītu noliktava.

Intensīvi remontdarbi šobrīd notiek ēkas otrajā stāvā, kur plānots ierīket vairākus kabinetus pagasta pārvaldes darbiniekiem. "Šobrīd pagasta pārvalde atrodas Livānu mājā tālu no centra. Turpmāk, atnākot uz veikaluu, pastu vai aptiekū, iedzīvotājiem nebūs tālu jāiet, lai iegrieztos pagastmājā. Ietaupīties arī apkures izdevumi," skaidro Vilakas novada pašvaldības projektu vadītāja VINETA ZELTKALNE. Kas notiks ar māju, kurā šobrīd strādā pagasta pārvalde, novada deputāti vēl lems, bet V.Zeltkalne pieļauj, ka tur varētu ierīket pašvaldības dzīvokļus, jo dzīvokļu fonda Šķilbēnu pagastā nav.

Pārvērtības sākušās. Kultūras centra otrajā stāvā strādnieki ierīko vairākus kabinetus pagasta pārvaldes darbiniekiem.

Vietas pietiks visam. Pagaidām pagasta bibliotēka mitielā šaurībā, turpretim kultūras centra pirmajā stāvā tās vajadzībām būs atvēlēta plaša telpa.

Gaida ar nepacietību

Kultūras centra "Rekova" vadītāja INESE LĀCE atklāj, ka ne tikai vietējo pašdarbības kolektīvu dalībnieki, bet visi pagasta iedzīvotāji ar nepacietību gaida remontdarbu pabeigšanu, jo ir izslāpuši pēc kultūras pasākumiem. Pagaidām pašdarbnieki mēģinājumiem izmanto jauniešu centru "Zvanīni", skolas, kā arī baznīcas telpas. "Domāju, ka visielikās pagaidu neērtības remontdarbi sagādā pagasta iedzīvotājiem, kuri vēlētos, lai kultūras pasākumi, balles un diskotēkas notiek biežāk. Taču pagaidām visi ir ļoti saprotīsi un mēs pietiekami labi tiekam galā. Mēģinājumi notiek jauniešu iniciatīvu centrā "Zvanīni", mazie dejotāji dejo bērnudārza telpās skolā, koris "Viola" mēģina baznīcā, jo tur ir laba akustika," stāsta I.Lāce. Viņa atklāj, ka, par spīti remontdarbiem, neizpaliks arī Ziemassvētku pasākums. Tas notiks Šķilbēnu Sāpju Dievmātes Romas katoļu baznīcā 26.decembrī: "Koncertā piedalīsies mūsu jauktais koris "Viola", vokālais ansamblis "Balseņis", folkloras kopa "Rekavas dzintars", kā arī ipāšie viesi – trumpetists Leons Meinarts un pianiste Ilona Birģe.

Taujāta, kā visvairāk pietrūka pirms kultūras centra rekonstrukcijas, I. Lāce apgalvo, ka viennozīmīgi lielāko prieku sagādās jaunās ģērbtuves un noliktava aiz skatuves: "Loti ceram, ka turpmāk mums būs skaistas ģērbtuves, būs, kur

Vienu telpu pārtaps par vairākām. Aizskatuve pamazām pārtaps par ērtām mākslinieku ģērbtuvēm. Te būs arī rekvizītu noliktava, kā arī tualete un duša.

normāli pārģērbties un nolikt savus rekvizītus." Protams, patikamāk būs uzturēties arī svaiği izkrāsotā zālē ar noslēptām un nolakotām grīdām. "Cilvēki jau tagad izslāpuši pēc pasākumiem, tāpēc strādnieki mums sola, ka pabeigs darbus maksimāli ātri, pat ātrāk, nekā vasaras beigās, kā to paredz remontdarbu beigu termiņš," cerību pauž kultūras darbiniece.

Atsvaidzina skolas un šautuves telpas

SIA "ArhiProf" šovasar veica būvdarbus arī Vilakas pamatskolā. Pateicoties tiem, jaunu, pievilcīgāku izskatu ieguva pirmā stāva gaitenis, lasītava, kā arī sporta skolas šautuve, kas atrodas pamatskolas pagrabstāvā.

Laikā no 17.jūlija līdz 29.septembrim celtnieki Vilakas pamatskolā betonēja pagrabstāva grīdas, ierīkoja kanalizāciju un ūdensvadu, krāsoja sienas. Vilakas pamatskolas pirmā stāva gaitenī un lasītavā nomainīja grīdas, izremontēja pagrabstāva telpas, kur atrodas šautuve, kā arī pagraba gaiteni. Kopējās būvdarbu izmaksas bija EUR 44595,06 (tanī skaitā būvuzrauga un pievienotās vērtības nodokļa izmaksas).

Aktīvi šautuves labiekārtošanā piedalījās Vilakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas direktors ĒVALDS VANCĀNS. Viņš priečājas, ka pēc remonta šautuvē no piecām uz astoņām palielinājies pneimatiskajai šaušanai domāto vietu skaits, kā arī nomainīts ložu uztvērējs. "Telpas kļuvušas gaišākas, nav vairs tik drūmas. Varam turpināt rīkot sacensības. Pirmās - Broņislava Bondara piemiņas balvas izcīņa ložu šaušanā - jau notika 27. un 28.oktobrī. Vēl gribētos paplašināt vietu šaušanai ar mazkalibra ieročiem, taču to izdarīt neatļauj telpas: cik plata ir šautuve, tik vietas ir arī sacensību dalībniekiem," pārdomās dalās Ē.Vancāns piebilstot, ka vēl būtu jāturpina uzlabot lietus ūdeņu novadišanas sistēma, lai pagrabtelpās neuzkrātos liekais ūdens.

Par veiktajiem remondarbiem gandarīta arī Vilakas pamatskolas direktore Anželika Ločmele: "Esam priečīgi par ikvienu sakārtotu telpu. Izremontēta šautuve ir būtisks ieguldījums sporta skolas mācību procesa uzlabošanā, kā arī ieguldījums nākotnē, jo tur vecākajām klasēm plānojam pasniegt mācību stundas."

Uzlabojumi. Sporta skolas šautuve kļuvusi pievilcīgāka, kā arī ieguvusi papildus vietas pneimatiskajai šaušanai.

Priecājas visi. Gandarīti par jaunajiem uzlabojumiem pamatskolas lasītavā ir arī skolēni, kuriem šeit notiek mācību stundas.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Meklējam atbildi

Kādus ceļus laboja Balvu novadā?

Valdība lietavās cietušās ceļa infrastruktūras labošanai Balvu novadā piešķira gandrīz trīssimt eiro. "Kā, kur un kas laboja ceļus? Izskatās, ka ceļi laboti izredzētās vietās, kur lietavu skāde nebija nemaz tik liela, turklāt pie sabiedribā zināmu cilvēku mājām. Piemēram, grants ceļa atjaunošanai, kas atrodas pie deputāta Tāla Korlaša mājām, izmantoti vairāk nekā 2000 kubikmetru minerālmateriālu, bet citviet - vien pāris simti," sūdzas nelabvēli.

Izmantoja sarunu procedūru

Novembra vidū Balvu novada pašvaldības Pastāvīgā iepirkumu komisija septiņu cilvēku sastāvā lēma, lai iespējami ātrāk nodrošinātu lietavās cietušās ceļu infrastruktūras labošanas darbu veikšanu, piemērot sarunu procedūru. Atgādinām, valdība ārkārtas situācijā deva zaļo gaismu procedūru vienkāršanai, tādējādi nebija nepieciešams izsludināt iepirkumu. Pastāvīgās iepirkumu komisijas locekļi uzaicinājumu uz sarunu procedūru nosūtīja SIA "Liepas Z" un SIA "Rubate".

SIA "Liepas Z" piekrita veikt darbus Bērzkalnes, Bērzpils, Viksnas un Tilžas pagastos par kopējo summu EUR 96 875,30 bez PVN, bet SIA "Rubate" - Kubulu un Briežuciema pagastos par kopējo summu EUR 148 488,68 bez PVN.

Uzticējās vietējām komisijām

Balvu novada pašvaldības komunālinženieris Aleksandrs Šnegovs jautāts, kādā veidā tika izvērtēti izskalotie ceļi un noteikts to atjaunošanai nepieciešamo darbu apjomis, paskaidroja, ka defektu aktus sastādīja pašvaldību pārvaldēs izveidotās vietējās komisijas: "Tās arī norādīja nepieciešamos remontdarbus un to apjomu. Mēs respektējām vīnu lūgumus." Tincināts, vai nepastāv varbūtība, ka kādi ceļu posmi un to defekti nav bijuši jau līdz lietavām, A.Šnegovs zināja teikt, ka līdz lietavām ceļi netika apsekoti, tāpēc uz šādu jautājumu atbildes nav. "Mēs uzticējāmies pagastu pārvaldēm," viņš vēlreiz uzsvēra.

Pagastu pārvalžu komisiju secinājumi

Redakcijas rīcībā nav informācijas par kaut kādām nelikumībām vai negodprātīgu rīcību finansējuma izmantošanai lietavās cietušo ceļu infrastruktūras sakārtošanai. Tiesa, neoficiālās sarunās ar dažādiem speciālistiem neizpalika pārdomas, ka, iespējams, vairāk saņēmuši tie, kuri arī pieprasījuši vairāk, tā teikt, uz pilnu klapi.

KUBULU PAGASTS

Nepilnības/defekti: pašvaldības ceļš Svēleja-Kvieši (garums 1,56 km) – lietavu rezultātā radušies vairāki grants segas izskalojumi, ko nepieciešams atjaunot ar drupinātu vai smilšainu granti, kā arī tika apskalotas caurtekas, radot grants nogruvumus ap to. Kā risinājums izvēlēts caurtekas galu apbetonēšana.

Veicamie remontdarbi: Caurtekas $2 \times 1,5\text{m}$ gala sienu betonēšana; izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 20m^3 ; grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 1123m^3 .

Ceļš Paulāni-Sitas gārša (garums 0,425 km) – pēc lietavām izveidojušies grants ceļa grants segas izskalojumi, kuru atjaunošanai nepieciešams uzklāt papildus granti.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 390m^3 .

Ceļš Sita-Briediši (garums 6,216 km) – dažos ceļa posmos ir izskalota grants sega, kuru nepieciešams atjaunot.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 120m^3 .

Ceļš Slūžu ceļš (garums 1,476 km) – lietavu rezultātā izveidojušies izskalojumi grants segā dažos ceļa posmos, kuru atjaunošanai nepieciešama segas atjaunošana ar drupinātu granti.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 380m^3 .

Ceļš Steķentava - Pērkoni (garums 5,658) – ceļa Steķentava – Pērkoni 2 km garā posmā redzami virsmas izskalojumi, kas traucē satiksmei un, tos nelabojot, ceļa kvalitāte ļoti paslīktināsies.

Grants segas atjaunošana ar minerālmateriālu 15cm biezumā – 2339m^3 .

Bērnudārza apbraucamās ielas atzars uz attīrišanas iekārtām Kubulos (garums 0,092 km) – pie attīrišanas iekārtām ir izveidojies grunts nogruvums uz grāvi, tādā veidā radot gan grāvja nepilnvērtīgu funkcionēšanu, gan arī apgrūtina attīrišanas iekārtu apkalpošanu. Tāpat izveidojušies ceļa grants izskalojumi, kurus jānovērš, lai novērstu turpmāku ceļa bojāšanos.

Kreisā sāngrāvja tīrišana, grunts aizvedot uz uzņēmēja atbērtni 92m^2 ; nogāžu nostiprināšana ar kokosa preterozijas paklāju – 736m^2 ; grants segas atjaunošana ar minerālmateriālu 15cm biezumā – 321m^3 ; gultnes nostiprināšana ar šķembu frakciju 20cm biezumā – $110,4\text{m}^2$.

Balvu iela Kubulos (garums 245 m) – pēc ilgstošām lietavām tika bojātas dzelzsbetona caurtekas, kā arī saskalojumi no ceļa tikuši grāvjos, tādā veidā grāvji pilnvērtīgi nespēj pildīt ūdens novades funkcijas.

Caurku nomaiņa nobrauktuve $D=0,4\text{m}$ – 9m ; sāngrāvju tīrišana, grunts aizvedot uz uzņēmēja atbērtni – 405m^2 .

Ceļš Vladimirova – Sita (garums 1,680 km) – 100 m garā ceļa posmā izveidojušies ceļa grants segas izskalojumi.

Grants segas atjaunošana ar minerālmateriālu 15cm biezumā – 71m^3 .

TILŽAS PAGASTS

Ceļš Stangas – Zelči E. Tilžas pagastā (garums 200 m – iejet no krastiem Raicenes upei, noskalota grants virskārta.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 20cm biezumā – 150m^3 .

VĪKNAS PAGASTS

Ceļš Makšinava - Ašusila karjers (garums 5 metri) – autoceļa $2,2\text{km}$ gar dzelzsbetona caurtekā $1,2\text{m}$ diametrā, kas nodrošina pārbraukšanu pāri Ašusila strautam, ir izveidojies izskalojums ceļa platumā – 5m . Izskalojums izveidojies vecā tilta vietā, dzelžaks par caurtekas ievietošanas dzelžumu, apmēram 4m dzelžumā. Caurteka savienota no vairākiem gabaliem, līdz ar to bojāta un daļēji izskalota strauta.

Dzelzsbetona caurteka $d=1,2\text{m}$ pārbūve – 4m ; izskalojumu aizbēršana ar dabīgo granti – 40m^3 .

Ceļš Dobudeksnis – Makšinava (garums 3 m) – autoceļa $1,990\text{m}$ virs dzelzsbetona caurtekas $0,5\text{m}$ diametrā ir izveidojies izskalojums 1 metra diametrā, caurteka nedaudz novirzījusies, tā nedarbojas.

Dzelzsbetona caurteka $d=0,5\text{m}$ pārbūve – 8m .

BĒRZKALNES PAGASTS

Ceļš Krievkalns – Lielmežnieki (garums 1400 m) – divos ceļa posmos ir izveidojušies izskalojumi, kurus nepieciešams labot, lai neturpinātos ceļa deformācija.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 20m^3 .

Ceļš Silakrogs – Lazdukalns (garums – 2400m) – divos ceļa posmos ir izveidojušies izskalojumi, kurus nepieciešams labot, lai neturpinātos ceļa deformācija.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā, $5,5\text{m}$ platumā – 138m^2 .

Ceļš Vējava-Brieževa – 200m garā ceļa posmā ir izveidojušies izskalojumi, kurus nepieciešams labot, lai neturpinātos ceļa deformācija.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā, $4,5\text{m}$ platumā – 135m^2 .

Ceļš Elkšņeva-Brieževa (garums - $2,294\text{km}$) – vairākās ceļa vietās pēc lietavām ir izveidojušies grants segas iesēdumi.

Iesēdumu vietās grants segas atjaunošana ar drupinātu granti – 45m^3 .

Ceļš Elkšņeva - Mūrova (garums - $5,310\text{km}$) – konstatēts, ka ir ielūzusi betona caurteka, un līdz ar to izveidojies ceļa iegruvums, kas rada bīstamību satiksmes dalībniekiem.

Betona caurtekas nomaiņa $d=0,5\text{m}$ – 8m ; izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 5m^3 ; salturīgā slāņa atjaunošana 30cm biezumā – 10m^3 ; grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 20cm biezumā – 8m^2 ; nogāžu nostiprināšana ar šķembām – 3m^2 ; gultnes nostiprināšana ar šķembām – 2m^2 .

BĒRZPILS PAGASTS

Ceļš Augstari-Polders (garums - $1,282\text{km}$) – caurtekai novadgrāvī, kas šķērso pagasta ceļu, jāveic caurtekas tīrišana, jo daudz sanesumu. Grants slāņa noskalojums no ceļa braucamās daļas.

Virs caurtekas izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 15m^3 ; grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 290m^3 .

Ceļš Līdumnieki – Zosuļi (ceļa garums – $3,785\text{km}$) – caurtekas iebrukums uz novadgrāvja, sanesumi ap caurteku, caurteka nav nostiprināta, grants slāņa noskalojums no ceļa braucamās daļas.

Grants segas atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 165m^3 ; izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 70m^3 ; salturīgā slāņa atjaunošana 30cm biezumā – 32m^3 ; saduršuvju aizbetonēšana – 19m^3 ; caurtekas galos sanesumu tīrišana – 12m^3 ; nogāžu nostiprināšana ar laukakmeņiem betona javā – 36m^3 ; gultnes nostiprināšana ar laukakmeņiem – 6m^2 .

Ceļš Golvari – Pelerijas – Līdumnieki (garums $4,087\text{km}$) – caurtekas, kas šķērso pagasta ceļu iebrukums; grants slāņa noskalojums no ceļa braucamās daļas 1km garumā.

Grants ceļa atjaunošana ar drupinātu granti – 118m^3 ; caurtekas $d=0,5\text{nomaiņa}$ – 11m^3 ; salturīgā slāņa atjaunošana 30cm biezumā – 42m^3 ; nogāžu un gultnes nostiprināšana ar šķembām – 10m^2 ; izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 65m^3 ; saduršuvju aizbetonēšana – 19m^3 ; caurtekas galos sanesumu tīrišana – 8m^3 ; nogāžu un gultnes nostiprināšana ar laukakmeņiem – 42m^2 .

Ceļš Zosuļi – Auziņi (garums – $2,085\text{km}$) – caurtekas izskalojums, jo caurteka nav nostiprināta, nobrukušas no malas. Grants slāņa noskalojums no ceļa braucamās daļas.

Gultnes un nogāžu nostiprināšana ar laukakmeņiem – 22m^2 ; visi caurtekas izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 15m^3 ; grants ceļa atjaunošana ar drupinātu granti – 40m^3 .

Ceļš Markova – Bērzieši-Augstari-Domopole (garums $2,912\text{km}$) – grants slāņa noskalojums no ceļa braucamās daļas 2km garumā.

Grants ceļa atjaunošana ar drupinātu granti – 501m^3 .

Ceļš Baka – Javenieki (garums $1,805\text{km}$) – grants slāņa noskalojums no ceļa braucamās daļas. Ceļam nepieciešamas divas caurtekas; nepieciešama sāngrāvju tīrišana.

Grants ceļa atjaunošana ar drupinātu granti 15cm biezumā – 714m^3 .

Ceļš Ičas tilts – Klāni (garums 30m , 20 un 25m) – ceļš pārplūdis, caurtekas izskalotas, noskalots grants segums.

Grants ceļa atjaunošana ar drupinātu granti 20cm biezumā – 62m^3 ; salturīgā slāņa atjaunošana 30cm biezumā – 108m^3 ; izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 474m^3 ; izskalojumu aizbēršana ar smilšainu grunci – 150m^3 ; nogāžu un gultnes nostiprināšana ar laukakmeņiem – 421m^2 ; betona caurtekas $d=1,5\text{m}$ nomaiņa.

P.s. Deputā

Jaunieši tiekas ar deputātiem

Pie kafijas tases kopā ar politiķiem

Irēna Tušinska

13.decembri Viļakas novada jaunieši, tiekoties ar domes deputātiem pie kafijas tases, pārrunāja novadam aktuālas tēmas, kā arī kopīgi apguva līdzdalības metodi "Pasaules kafejnīca".

Tikšanās ievadā Viļakas novada jaunatnes darba speciāliste MADARA JEROMĀNE atgādināja: "Bieži vien gaidām, ka dzīvē uz labo pusi kaut ko mainīs kāds cits, jebkurš, tikai ne mēs paši." Viņa minēja piemērus, cik svarīga var būt katra individuāla līdzdalība: "Kad atbraucu dzīvot uz Viļaku, mūsu ielu sauca "Oktobra iela". Kaimiņi vāca parakstus, lai to pārsauktu par Jāņa ielu. Tā kā biju vēl mazīja, varēju tikai nesāt šīs zīmītes kaimiņiem, bet tā bija mana līdzdalība šajā procesā. Konsultējoties ar citiem kaimiņiem, mēs ietekmējām sabiedrisko domu. Un tagad šo ielu sauc par Jāņa ielu."

Kad katrs no domes deputātiem, kā arī jaunieši nosauca kādu konkrētu piemēru, kā viņa personīgā līdzdalība ietekmējusi kādu procesu, M.Jeromāne pastāstīja, kas ir jauniešu līdzdalība un kā tā izpaužas, minot dažādus līdzdalības piemērus. Pēc tam, sadalījušies vairākas grupās, jaunieši un deputāti praktiski izmēģināja līdzdarbības metodi "Pasaules kafejnīca".

"Pasaules kafejnīca" – iespēja apkopot viedokļus

Sākumā, darbojoties četrās jauktās grupās, jaunieši un deputāti ar speciālu kartiņu palidzību, kopīgi diskutējot, izvēlējās īpašību vai vērtību, kas ir vissvarīgākā efektīvai līdzdarbībai. Vissvarīgākās īpašības līdzdalībā, pēc tikšanās dalībnieku domām, izrādījās pareizā attieksme, atbalsts, energija un iniciatīva.

Savukārt ar līdzdalības metožu "Pasaules kafejnīca" un "Delfi" palidzību iespējams uzzināt ikvienu, pat viskautrīgākā tikšanās dalībnieka viedokli. "Dažkārt jauniešiem ir labas idejas, bet viņi kautrējas tās izteikt, tādēļ "Delfu" metode,

kurā atbildes uz izvirzītajiem jautājumiem ir jāpieraksta, bet vēlāk no tām ar balsošanas palidzību izvēlas labākās, lauj atraisīties pat viskautrīgākajiem no viņiem. Tādējādi jauniešiem ir vieglāk izpaust savas domas, jo nenotiek publiska diskusija, tikai balsošana," pārliecināta M.Jeromāne. Lai gan līdzdalības metožu apgūšana bija svarīga tikšanās sastāvdaļa, jaunatnes darba speciāliste uzsvēra, ka galvenais tās mērķis bija noārdīt psiholoģisko barjeru, kas traucē jauniešiem uzdrošināties vērsties pie deputātiem, risinot savas ikdienas problēmas.

Grupu darba noslēgumā katrs deputāts un jaunietis pastāstīja, kādū ieguldījumu izvirzīto problēmu risināšanā sniegs tieši viņš. Piemēram, Viļakas novada jauniešu domes priekšsēdētāja Evija Kravale apgalvoja, ka nākotnē vēlas izveidot savu uzņēmumu Viļakā, tādējādi risinot nodarbinātības problēmu. Savukārt vairāki deputāti, tostarp novada domes priekšsēdētāja vietniece Sarmīte Šaicāne, kā arī deputāti Andris Slišāns, Līna Barovska un vairāki citi nosolījās kļūt par idejām bagātāko jauniešu *krustvecākiem*, lobējot viņu idejas domē. S.Šaicāne uzņēmās arī kūrēt jauniešu vasaras darba iespējas novadā, bet deputāte Ināra Sokirka solīja rūpēties, lai novadā būtu vairāk audžuģimeņu un Viļakas bērni neaizplūstu uz citām Latvijas vietām. Savukārt Alberts Dravīns solīja strādāt, lai jauniešiem būtu izdevīgi palikt Viļakas novadā, nevis doties dzīvot uz Rigu.

Nepatīk strūklaka, grib vairāk gaismas

Otrajā diskusijas daļā jaunieši vērsās pie deputātiem ar konkrētiem lūgumiem, paužot savus viedokļus par to, kas viņus neapmierina novada dzīvē. Viļakas novada jauniešu domes prezidente EVIJA KRAVALE atklāja, ka viņai nepatīk pirms dažiem gadiem pie domes ēkas izvietotā strūklaka: "Uzskatu, ka pirms tam vajadzēja organizēt iedzīvotāju aptauju, jo, manuprāt, šī strūklaka neiederas mūsu apkārtējā vidē." Dzīvojot tuvu Viļakas ezeram, jauniete izteica vēl vienu vēlēšanos: "Gribētu, lai tur vakaros būtu vairāk apgaismojuma, jo ir ļoti bailīgi staigāt."

Kopīga darbošanās satuvina. Strādājot ciešā saskarsmē, jauniešiem zuda barjera, kas bieži vien traucē vērsties pie tautas kalpiem pēc palīdzības arī ikdienā. Savukārt deputāti labāk izprata jaunās paaudzes vajadzības.

Foto : I.Tušinska

Vētrainu diskusiju izraisīja 10.klases skolnieces KRISTAS GAVRILOVAS pārmetums, ka pirms dažiem gadiem jauniešu iekārtotajā slidotavā pēdējos gados nekas nenotiek. Pašlaik Krista ar draugiem ziemā slidošanai izmanto dīķi vai ezeru, bet labprāt gribētu to darīt slidotavā.

Savukārt Kristas klasesbiedre SANTA JUGANE vēlētos, lai Viļaka Ziemassvētkos būtu košāk izrotāta: "Gribētos, lai galvenā iela ir vairāk izgredznota, lai kokos ir iekārtas lampīnas. Būtu lielāka svētku sajūta." Taujāta, ko paši jaunieši varētu darīt, lai palīdzētu izgredznot pilsētu, Santa minēja iespēju uzrakstīt kādu projektu lampīnu un rotājumu iegādei. Jāpiebilst, ka Viļakas jaunieši jau šobrīd cenšas iepriecināt visus pilsētas iedzīvotājus, izgatavojojot pilsētas centrālo Adventes vainagu. "Ja mēs nelīdzdarbosimies, mūs neuzklausīs, jo atbildīgās personas nemaz nezinās, ko mēs vēlamies. Tādēļ mums tas ir jāpasaka, kā arī jāiet un jādara," pārliecināta Santa.

Uzklausot jauniešu vēlmēs, daudzos jautājumos deputāti solīja savu atbalstu, tomēr aicināja arī jauniešus aktivāk iesaistīties to risināšanā.

Arī mežizstrādātājiem ārkārtas situācija

Kad gadam pavelk svītru

Ingrīda Zinkovska

Šogad ārkārtas situācija piemeklējusi ne tikai zemniekus, bet arī būvniekus un mežizstrādātājus. Visus, kuri apstrādā augsnī ar tehniku. Lietavas izmērcējušas ne tikai tirumus, bet arī ceļus un meža augsnī. Jau tā purvainās vietas pārpilnas ar ūdeni. Ja zemnieki varēja cerēt saņemt valsts atbalstu, tad pārējiem ražotājiem jātieka galā pašu spēkiem. Mežizstrādātāji, tostarp arī SIA "Žīguru MRS" vadītājs PĒTERIS KUZMANS, gaida salu un, protams, tic, ka turpinās strādāt arī nākamgad. Viņš ir optimists.

SIA "Žīguru MRS" un Jūs ne reizi vien esat piešaukti kā sponsori un atbalstītāji dažādos pasākumos. Labdarības tradīciju turpinājāt arī šogad?

-Agrāk palīdzējām daudz vairāk, - skola lūdza palīdzēt, pašvaldība. Tagad kultūras nama meitenes raksta projektus, un viņām tos atbalsta. Novada dome atbalsta ar līdzfinansējumu, tādēļ sarīkot pasākumu nav problēmu.

Agrāk mēs rīkojām Meža darbinieku dienu, atjaunojām šo tradīciju pēc ilgāka pārtraukuma. Tagad kultūras nams rīko Meža dienas. Mēs, protams, atbalstām, izstādām apskatei meža tehniku, sagādājam kādus kokmateriālus. Arī šogad pagastā notika Meža dienas - pie dzelzceļa atjaunojām Bērzu aleju, vakarā bija koncerts. Kad bija jāstāda kociņi, pasākuma dalībnieki no mums paņēma daudz lāpstu.

Skolai izpalīdzam ar tehniku, ja nepieciešams, sazāgējam kādu dēli, lai puikas darbmācības stundās var karotes taisīt. Nu, ja, Pēterdienā vēl muzikantiem alus muciņu uzsauku. Tas tā. Pie mūsu amatierētāra ciemos bija atbraucis kāds cits amatierētāris, bija izrāde, notika sadancošanās.

Esat atbalstījis arī hokeja laukuma izveidošanu Žīguros. Ir taču prieks?

-Mazliet atbalstīju finansiāli, bet hokejisti jau visu paveica paši savām rokām. Žēl vienīgi, ka ripas spēlētāju paliek mazāk. Pērn spēlē Žīguri – Viļaka varēja tikai vienu komandu nokomplektēt. Spēlētāju ap 18-20 gadiem nav, vai nu aizbraukuši mācīties un nevar tikt uz treniņiem un spēlēm, vai nu vispār izbraukuši no valsts. Cerība ir mazie puikas, no viņiem nākotnē varbūt sanāks komanda. Pērn Žīguru hokeja laukums bija viens no diviem mūspusē, kas bija nolieti. Tiklidz piesals, arī šogad noliesim. Rīgas Dinamo mūsu hokejistiem taču uzdāvināja formas tēpus.

Un egļites sagādāt uzņēmumam nelūdz?

-Žīguros jau katrs pastaigājoties ir nolūkojis sev tīkamāko eglīti. Atliek tikai paitet metrus piecdesmit no centra, un sākas mežs. "Žīguru namsaimnieks" atved egles skolai, kultūras namam, laukumam pagasta centrā. Šajā ziņā tagad viens ir noregulēts. Dāvanas Ziemassvētkos saņem arī mūsu uzņēmuma bērni. Mums ir 12 bērni, ko Ziemassvētkos apdāvīnāt. Nav daudz, jo strādājošie lielākoties ir pirmspensijs vecumā, bērni viņiem jau ir izauguši. Mums no 18 darbiniekiem ir tikai viens strādnieks vecumā no 20 līdz 30 gadiem.

Ja pavelk šīm gadam svītru, kāds tas bija?

-Grūts, kā jau visiem, kuri strādā uz lauka, zem klajas debess. Arī mums ir ārkārtas situācija, jo meži ir aizlījuši. Tas, ka ciršanas apliecinājums beidzas līdz ar gada beigām, nevienu neinteresē. Nemācēji to mežu nocirst, nevarēji, pats vainīgs. Tādi ir tie likumi. Mēs cēnšamies darīt tā, lai katru mēnesi cilvēkiem ir kāda aldzīņa, katru mēnesi cēnšamies kaut cik nocirst. Stipri uz priekšu jau nevar tikt, tehnika lūst, viss ūdenī, tādēļ gaidām salu. Mums ir ilgtermiņa ligums ar akciju sabiedrību "Latvijas Valsts meži". Ilgtermiņa ligumi ir izdevīgi lielajiem izstrādātājiem, spēcīgām firmām, kam jauna tehnika. Jo vairāk var izgriezt, jo vairāk var nopelnīt. Mums ir traktors un harvesters. Mēs nevaram izstrādāt lietus apjomus. Mežizstrādē jārēķinās arī ar konkurenci. Ligums beidzās, tiek sludi-

Brīvajā laikā - makšķernieks. Pēteris Kuzmans brīvajā laikā labprāt dodas makšķerēt. Lielākā veiksme šogad – Lipencas ezerā nozvejot teju piecus kilogramus smaga līdaka.

nāts jauns konkurss, uzvar tas, kurš piedāvā saimnieciski izdevīgāko darījumu.

Ja valdība atļauj izcirst mazāka diometra kokus, būs vairāk darba?

-Darba vairāk nebūs, bet mazāk paliks mežu. Jau tagad valsts mežos cērt milzīgus apjomus. Gulbenes pusē, Sinolē, kur nesen braucu, meži ir tukši. Strīpa meža, un tukšums, strīpa meža, un tukšums. *Zajais zelts* atīr beigsies. Mežs jau būs, jo viss notiek plānveidīgi un likumīgi, taču samazināsies ciršanas apjomī. Apaļkoku tagad neved projām, tikai papīrmalku. Apaļkokus zāgē uz vietas.

Vai sastopaties ar "dabas skaitīšanas" objektiem savā mežizstrādes iecirknī?

-Valsts mežos pagaidām ar šādiem objektiem saskārušies neesam, privātajā mežā gan. Nesen griezām privāto mežu Katlešos, tur bija mazā ērgļa līdzīga. Cirsmas vidū atstājām aptuveni 30 metru koku puduri. Katrai cirsmai ir tehnoloģiskā karte, kur atzīmēts, ko drīkst cirst un ko ne.

Labdarība

Sagādā svētkus pansionāta iemītniekiem

Ziemassvētki ir tas laiks, kad darām labus darbus, piepildām kāda sapņus un vienkārši liekam līksmot sirdīm. Par Ziemassvētku prieka radīšanu šogad neaizmirsa arī Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolēni. 13.decembrī Izglītojamo pašpārvaldes pārstāvji kopā ar direktore vietnieci audzināšanas darbā Lauru Zujāni apcīmoja Balvu pansionāta iemītniekus, sniedzot tiem svētku dāvanas, uzklasot un vēlot labu svētku laikā.

Skolotāja Laura stāsta, ka jaunieši šo akciju aizsāka, savas iniciatīvas vadīti: "Akcijas doma bija pašu rokām izgatavot dažadas veltes, piemēram, uzadīt cīmdu un zekes, kā arī dāvināt grāmatas un preces, kuras noderētu ikdiens lietošanai." Viena mēneša garumā jaunieši sarūpēja dažadas lietas, sasaīnoja tās, kopumā sagatavojojot 55 dāvaniņas.

Atgriežoties no pansionāta, izglītojamie atzina, ka pasākums bija pacilātības un labestības pilns. Jauniešus uz pārdomām vedināja senioru stāsti par dzīvi, notikumiem, mūža gājumu, kā arī tika iegūtas vērtīgas dzīves atziņas. Gandariju mu jauniešiem darija tas, ka Balvu pansionāta iemītnieki bija pateicīgi un sirsniņas pilni par to, ka viņus kāds atcerējās un apcīmoja. "Tas patiešām bija tā vērts, tāpēc aicinām visus piedalīties šāda veida pasākumos un no sirds paveikt kādu labu darbu, kā arī neaizmirst pateikties saviem tuviniekiem," rosina Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolēni.

Arī Balvu pansionāta direktore Jana Komane apliecinā, ka vecie ļaudis un šīs iestādes iemītnieki Ziemassvētkus vienmēr gaida, jo zina, ka kāds atbrauks ar svētku koncertu, kāds atvedīs dāvaniņas vai vienkārši aprunāsies. "Ir prieks, ka bērni atceras vecos ļaudis, ir prieks, ka viņos ir patiesa līdzjūtība. Šos labos darbus bērni dara no visas sirds, un to jūt arī pansionāta iemītnieki. Smaids no viņu sejām nepazūd," teic Jana Komane.

Labs darbiņš, kas padarīts. Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolēni atzina, ka pēc tikšanās ar pansionāta iemītniekiem viņus pārņema milzīgs gandarijums. Nākamgad skolas audzēķi noteikti atbrauks vēl.

Foto piemiņai. Vairāki pansionāta iemītnieki bija ļoti atsaucīgi un labprātnofotografējās ar skolas audzēķiem Kevīnu Kamaldiņu un Sindiju Loginu. Sindija Balvu pansionātā ciemojās pirmo reizi, taču, kā pati vēlāk atzina, noteikti ne pēdējo. "Tas bija ļoti jauks un emocionāls notikums mums visiem. Viens virietis mums pastāstīja par savām grāmatām, ar citiem pansionāta iemītniekiem aprunājāmies par to, kā viņiem klājas un, protams, uzklasījām vairākus dzivesstāstus. Protams, viņi bija priečīgi un pateicīgi par sarūpētajām dāvanām, taču visvairāk par visu pansionāta iemītnieki vēlējās vienkārši parunāties. Tagad mēs zinām, ka šeit vienmēr esam mīļi gaidīti," secina Sindija.

Arī baznīca gatavojas valsts simtgadei

Īpašā akcijā aicina lūgt par Latviju

Foto - no personīgā arhīva

Lai darītu labu, nevajag daudz. Pirmo video prāvests Stanislavs Priklis ievietoja savā "Facebook" kontā 19.novembrī, kur redzams kopā ar kristīgajām gaidām pie Baltinavas katoļu baznīcas. Iniciatīva guvusi patiešām lielu atsaucību, jo šo un nākamos video noskatījušies teju 2 tūkstoši interesentu. "Vēlamies video aicinājumu ierakstīt arī citās valodās, lai cilvēki iesaistīsies un lūdz par mūsu Zemi, jo lūgšanu nekad nevar būt par daudz," ir pārliecināts Stanislavs Priklis.

Jau nākamgad - 2018. gadā - Latvijas valsts atzīmēsim simto jubileju. Šim svinībām jau tagad gatavojas ne vien valsts galvaspilsēta Rīga, bet arī Latvijas reģioni, novadi, pagasti un katrs no mums. Savu artavu šim nozīmīgajam notikumam par godu nolēmis dot arī Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas Romas katoļu draudžu prāvests STANISLAVS PRIKLIS, aicinot cilvēkus iesaistīties īpašā akcijā - lūgšanā par Latviju.

Sākās viss ar ideju

Prāvests stāsta, ka rosinājums uzsākt īpašu challenge jeb izaicinājumu radās, kopā ar draudzes cilvēkiem pārrunājot Latvijas simtgades jubilejas sagaidīšanu. "Mēs šobrīd daudz runājam par cipariem, spriegām, kā uzlabot finansiālo situāciju un attīstīt valsti, kas, protams, nav mazsvarīgi, bet tai pat laikā aizmirstam par cilvēku un arī draudzi. Ja nebūs cilvēku, kas nāk uz draudzi, būs skumji un svētki vairs nebūs svētki. Tieši tādēļ radās doma portālā "Facebook" uzrunāt cilvēkus un izaicināt viņus nākt lūgties par Latviju," skaidro Stanislavs Priklis. Prāvests stāsta, ka izaicinājums domāts katram kristietim un katram labas grības cilvēkam, jo varam lūgt par Latviju un aicināt to darīt arī citus. "Sociālie portāli ikdienā paņem tik daudz mūsu dārgā laika, bet šis ir tas gadījums, kad, izmantojot "Facebook", varam uzrunāt savus draugus darīt labu un vēstījumu nodot cītemi. Iecere ir tāda, ka cilvēks pēc dievnamā apmeklējuma, kad ir palūdzies par Latviju, uzfilmē video (ja nesanāk, var arī nofotografēties) pastāstot, ka ir bijis baznīcā un vēlas izaicināt divus citus, nosaucot viņus vārdā. Pie video vai fotogrāfijas var pievienot: #lv100baznica (tādā gadījumā izveidosies saite, uz kurās uzklikšķinot, būs iespēja redzēt visus video un foto, kuri piedalās šīnī akcijā). Šis izaicinājums jāizpilda nedēļas laikā. Taču tas nav obligāti jāizpilda tajā baznīcā, pie kuras filmēts video. Var iejet jebkurā dievnamā Latvijā un arī ārpus tās - Īrijā un Anglijā, un jebkurā citā pasaules malā - un palūgt par Latviju," stāsta prāvests.

Uzdevums uzrunāt un dalīties priekā

Stanislavs Priklis novērojis, ka mums dažreiz grūti atvēlēt laiku Dievam un atrākt uz dievnamu, bet, ja to izdarām, saņemam Dieva svētību un jūtāmies priečīgi, garīgi piepildīti. Arī šis izaicinājums ir labs veids, kā dalīties priekā un pastāstīt par savām izjūtām. "Mēs katrs varam aicināt kādu savu labu draugu, arī ģimenes locekļus, paziņas, varbūt pat kādu svešinieku, kuram vienkārši vajadzīgs, ka kāds to pasaka. Dažreiz varbūt arī bai-

dāmies – ko viņš padomās par mani? Mūsu uzdevums ir uzrunāt, pārējais ir Dieva ziņā. Turklāt šī akcija nav ekskluzīvi domāta tikai "Facebook" lietotājam vai tikai katoļticīgajiem, bet arī citu konfesiju pārstāvjiem - ikvienam no mums. Mēs lūdzam par Latviju kā latvieši, jo esam daļa no Latvijas. Ne velti arī mūsu valsts himna sākas ar vārdiem "Dievs, svētī Latviju". Arī tā ir lūgšana!" uzskata Stanislavs Priklis. Viņš ir pārliecināts, ka tieši lūgšana ir tas spēks, ar kuru mēs katrs varam palīdzēt savai valstij. Tas mums, latviešiem, savā ziņā ir pat pienākums. "Dažreiz viens otram un sev jautājam: kāpēc mums tā neiet? Bet varbūt viens no iemesliem ir tas, ka mēs nelūdzam Dievu. Arī Latvija savulaik tika būvēta uz ticības pamatiem, un, ja mēs šos pamatus izraujam ārā, tad viss būvētais zaudē nozīmi. Mūsu senči šo valsti veidoja un varbūt sava darba augļus nemaz neredzēja, savukārt mēs tagad baudām un plūcam labos un savā ziņā arī sluktos augļus. Mēs esam pateicīgi par to, kas ir, lūdzam, strādājam un redzam to garīgo bagātību, ko gūstam šajā procesā. Ja Dievs mūs stiprina, tad mums ir spēks, mēs nepagurstam. Ne jau skaitli kontā dod patieso prieku, kaut gan arī tas viss ir vajadzīgs, bet īstās vērtības ir tās, kas piepilda cilvēka sirdi. Tas ir tas garīgais pamatu pamats," pārliecināts Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas katoļu draudžu prāvests.

Jauna pieredze un emocijas

Izaicinājumu apmeklēt dievnamu pieņēmusi un jau paspējusi izaicināt divus nākamos cilvēkus arī Šķilbēni DINA KRAKOPE, kura ļoti priečājas par šādu prāvesta aktivitāti: "Baznīcas apmeklējums, lūgšanas, vienotība ar Dievu, ir brīnišķīga dāvana Latvijas simtgadei, bet, manuprāt, tas neaprobojelas tikai ar šo faktu. Tā ir arī iespēja sajust Dieva mīlestību un Dieva pieskārienu. Varbūt kādu no mums tieši šajā reizē Dievs uzrunās, iespējams, kāds savā dzīves ceļā Dievu sastaps tieši šeit un tagad."

Izredzēto vidū ir arī balveniete IVETA LARKA, kura šo svētdien kopā ar Eviju Krasovsku apmeklēja baznīcu Balvos. Iveta atklāj, ka portālā "Facebook" pamanīja video ar aicinājumu lūgties par Latviju, un viņas pirmā doma bija, - cik jauka ideja un cilvēkiem pozitīvas emocijas! "Biju patīkami pārsteigta, kad prāvests izaicināja arī mani, jo tā ir iespēja darīt un iemācīties kaut ko jaunu (kaut vai filmēt video). Bet izvēlētos, kurus aicināt nākamos, mēs ar Eviju ilgi neprātojām. Gribam, lai šajā akcijā iesaistīs pēc iespējas vairāk katoļu draudzes pārstāvju, tādēļ šoreiz izaicinām Inesi Paideri, Dainu Medinieci un novada vadītāju Aigaru Pušpuru ar kundzi Ilonu. Lai viņiem izdodas," vēl balveniete Iveta Larka.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesi lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģītas.

Cepumi ar īsto Ziemassvētku garšu

Tieši tikko pagatavotu piparkūku smarža ir tā, kas ievieš mājas Ziemassvētku sajūtu un liek saprast – ilgi gaidītais bridis ir klāt. Medneviete, Viduču pamatskolas mājturibas skolotāja LĪGA MAKŠĀNE, šķiet, par piparkūkām un smalkajām niansēm, lai tās izdots patiesām labas, zina visu. Šoreiz "Vaduguns" lasītājiem Liga piedāvā recepti, kas viņas mājas Ziemassvētku laikā ir topā jau vairāk nekā 15 gadus. "Kādreiz "Neatkarīgajā Rita Avīzē" bija pielikums "Hedvīgas Kundzes Avīze", kurā izlasīju kādas lasītājas iesūtītu piparkūku recepti. Pamēģināju un sapratu, - beidzot atrasta īstā, jo neviena no iepriekš izmēģinātajām nelikās pietiekami laba. Toties šī gan pārspēja visas - labāku un gardāku joprojām neesmu atradusi," apliecinā skolotāja.

Piparkūku mīklai nepieciešams:

750g cukura, 400g cūku tauku, 3 olas, paciņa piparkūku garšvielu, 1 tējkārote sodas, ½ tējkārotes citronskābes, ½ glāže verdoša ūdens, aptuveni 2 kg milti.

1.

Liek grauzdēties cukuru. Vislaiketilpigākā visā piparkūku mīklas pagatavošanas procesā ir tieši cukura grauzdēšana. Nem 500g cukura, ber dzīļā pannā jeb katliņā un liek uz lielākas liesmas kausēties. Cukurs ik pa laikam jāapmaisa un jāraugās, lai diktī nepiedeg (nedaudz piededzināt pat ieteicams). Ja cukurs piedegs stipri, piparkūkas būs rūgtas.

2.

Gluži kā ķimijas stundā. Kad ilgstošas karsēšanas rezultātā cukurs no graudiņiem pārvērties par vījigu un viendabīgu masu, pannā vai katliņā pielej puskrūzi verdoša ūdens. Šajā brīdi jābūt ļoti uzmanīgiem un jāraugās, lai plīts tuvumā neatrastos bēri, jo pirmā reakcija, savienojoties ūdenim un izkaušētam cukuram, būs visai iespaidīga. Virs pannas pacelsies garaiņu mutuļi un masa pannā kāps uz augšu. Kad tas izdarīts, pannu noņem no plīts riņķa un visu vēlreiz rūpīgi izmisa. Ja maisot jut, ka vietām vēl jūtami neizkususi cukura graudiņi, pannu vēl nedaudz uzliek uz uguns un ik pa laikam apmaisa.

Izspiež formiņas. Ideālajā variantā mīklu pēc tās pagatavošanas liek ledusskapī uz 12 stundām atpūsties, jo tad tā iegūs vislabāko garšu un konsistenci.

No ledusskapja izņemto mīklu nedaudz apber ar miltiem un mīcot sasilda rokās. Pēc tam uz darba virsmas uzber nedaudz miltus un izrullē mīklu.

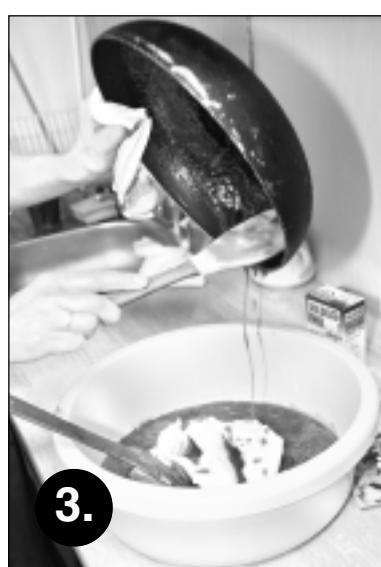
Piparkūku biezums atkarīgs no pašu vēlmes – cik biezas vai plānas tās vēlaties. Jo plānākas piparkūkas, jo tās būs kraukšķīgākas. Tad attieku vien sameklēt formiņas un tās likt lietā. Līgai no seniem laikiem vēl saglabājušās dzelzs formas, kuras viņa atzīst par vislabākajām, taču nav smādējamas arī plastmasas – vienīgi, lietojot tās, vajag mazliet vairāk spēka.

Pārsteigums no saimnieces!

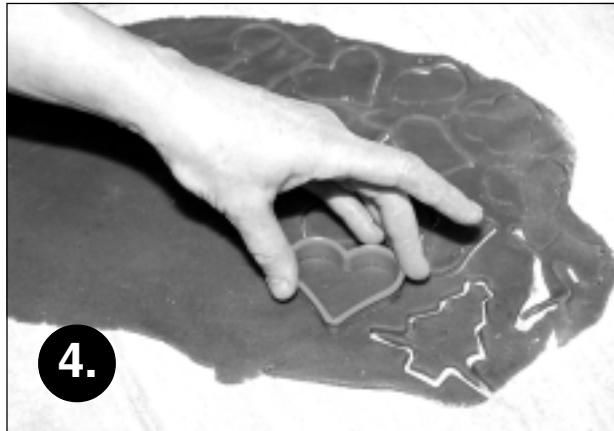
Kuru no receptē pieminētajām sastāvdaļām nepievienojot, piparkūkas izdosies tikpat gardas un baudāmas? Zvaniet trešdien, 20.decembrī no plkst. 9.00 līdz 12.00 uz redakcijas tālruni 645 22126! Pirmajam pareizās atbildes autoram dāvanā kilograms piparkūku mīklas. Priecīgus svētkus!

Pagaršo pati un pacienā citus. Viduču pamatskolas skolotāji Ligai Makšānei (no kreisās) uz tējas pauzi nekad neviens nav jāaicina, jo kolēģes jau zina - nepārspējamais aromāts no virtuves liecina, ka atkal top piparkūkas. Pati saimniece gan atzīst, ka divas vienādas piparkūku mīklas nesanāk nekad – atšķiras krāsa vai garša, kaut gan recepte viena un tā pati, tāpat kā produkti. "Toties garšo gan labi," secina Liga un viņas kolēģe Biruta Logina.

3.

Top mīklā. Līga lielā plastmasas bļodā izliek cūku taukus, kuriem pievieno nedaudz padzīsušo izkausētā cukura masu. To visu rūpīgi izmisa, jo no karstuma tauki sāk kust. Tad pievieno paciņu piparkūku garšvielu (Līga iecienījusi firmu "Valežs" un "Anatols" garšvielas), 1 tējkāroti sodas, ½ tējkāroti citronskābes un maisa, līdz masa kļūst viendabīga. Kad tas izdarīts, piesit 3 olas, vēlreiz visu samaisa un pievieno atlikušo cukuru. Tad attieku pakāpeniski pievienot miltus un sākt mīcīt mīklu. Nereti, gatavojot mīklu, tajā vēl var atrast kādu sacukurojušos un neizkususu gabaliņus. To droši drīkst apēst, - smaidot teic Līga, kā reiz liekot mutē vienu tādu atradumu. Jāatceras, ka gatavās mīklas konsistencei jābūt tādai, lai tā vēl nedaudz līp pie pirkstiem. Ja pieliksiet par daudz miltu, piparkūkas būs cietas.

4.

5.

Lako piparkūkas. Kad formiņas izveidotas, nem lielo pannu, tajā ieklāj cepampapīru, uz kura rūpīgi vienu pie otras izkārto piparkūkas. Pēc tam attieku ar sakultu olu nolakot katru cepumu, lai tā virsma pēc cepšanas izskaitītos skaista un spīdīga. Līga piekodina, ka ola jāsmērē plānā kārtā, citādi piparkūku virsa pēc cepšanas kļūs dzeltena. Kā teikt, - kas par daudz, tas par skādi! Pēc tam pannu liek iepriekš sakarsētā cepeškrāsnī aptuveni 200 grādos un cep, kamēr gatavas.

6.

Tiklīdz sajūt kārdinošo smaržu, saimniece zina – ir gatavs! Vidēji piparkūku cepšanas ilgums ir 10-12 minūtes, atkarībā no tā, cik stipri apceptas tās vēlas. Taču, kā teic Līga, pirmā pazīme, kas liecina, ka gardums gatavs, ir burvīgais aromāts, kas pārnem visu virtuvi. Piparkūkas no pannas izņem ar visu papīru un rūpīgi saliek uz paplātes. No vienas šādas mīklas porcijas sanāk aptuveni 2,5 kilogrami Ziemassvētku garduma. Līga pati priekšroku dod tumšākām, apgrauzdētākām piparkūkām un bez glazūras, jo, viņasprāt, tā nomāc īsto un neatkārtojamo piparkūku garšu. Lai izdodas!

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Jaunākie žurnālu numuri

Dari Pats

❖ Pret zagļiem. Varat noslēgt līgumu ar apsardzes firmu - tas palīdz, lai gan ne vienmēr. Un daudz ko varat pasākt arī pašu spēkiem, lai savu mājokli padarītu zagļiem nepievilcīgu arī bez apsardzes piesaistes. Piedāvājam dažus praktiskus padomus, ko varat darīt, lai padarītu zaglim savu mājokli nepievilcīgu.

❖ Seko savai mājai. Vienkārša signalizācijas sistēma ļauj novērot savu mājokli caur mobilo aplikāciju, brīdināt jaundarus, nekavējoties izsaukt policiju. Signalizācija, kas iekļauj arī videonovērošanu, komplektējama pēc paša vēlmēm, nopērkama internetveikalos.

❖ Galds. Koka klasika mūsdienu versijā. Lielais ēdamgalds viesistabā nav pats vienkāršakais projekts mājas amatniekiem. Bet, uzņēmējot to pašu spēkiem, tas vienozīmigi kļūs par mājas vizītkarti, ko ievēros ikviens. Tā skaistums slēpjās detaļās!

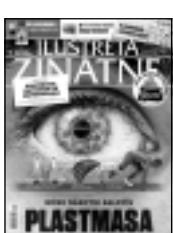
❖ Atklājam betonu. Betonā slēpjās kas vairāk par neizteiksmīgi pelēko virsmu - pirmo asociāciju, izdzirdot vārdu 'betons'. Patiesībā betons virsmas dekoratīvitatē var konkurencēt ar granītu un citiem akmeņiem. Vajag tikai noslēpt nost pelēko cementa virskārtu...

❖ Statīvs Ziemassvētku viešnai. Piedāvājam vienu vienkāršu konstrukciju, ko pārbaudījām praksē. Mūsu statīvs stingri turēja eglī līdz aptuveni 2 metru augstumam.

❖ Sadzives tehnikas remonts pašu spēkiem. Piedāvājam TOP 5 izplatītākās problēmas, kāpēc iziet no ierindas veļasmašīna, trauku mazgājamā mašīna vai elektriskā cepeškrāsns. Šīs un citas vaines viegli varat novērst pašu spēkiem, sekojot videopamatībai internetā.

❖ Stiprināt ar dībeļiem. Piedāvājam tabulu ar dažu izplatītu dībeļu izturības parametriem dažādos materiālos, kā arī virkni padomu sienas stiprinājumu izveidē.

Ilustrētā Zinātne

❖ Ķīmiķi rada jaunu plastmasu. Jauni materiāli pārvietojas ar gaismas palīdzību vai regulē zāļu devu, un tos var izmantot neskaitāmas reizes.

❖ Apsaimniekotos mežos zīlītes ziemā biežāk iet bojā. Mežizstrādei pakļauti meži nav piemēroti pelēko zīlīšu pārziemošanai, jo rada papildu stresu.

❖ Svarīgākie dzīvnieki pasaule. Dažas dzīvnieku sugas nosaka vīnas zemeslodes nākotni. Bez tām mūsu pasaule sabrukta.

❖ Ārsta izrakstīta recepte: LSD un halucinogēnās sēnes. Nākotnē baiļu sindroma un depresijas slimniekiem psihiatri izrakstīs halucinogēnās vielas.

❖ Rapšu eļļa padara stiklu nerēdzamu. Ja diviem materiāliem ir vienāds vielas laušanas koeficients, to robežas nevar saskatīt.

❖ Mūsu evolūcija sākās ar siku briesmoni. Dīvaina fosilija sniedz ieskatu tajā, kā sākās 540 miljonu gadu ilgā evolūcija, kurā tāpa mūsdienu cilvēks.

❖ Tiltu būves izcilākies sasniegumi. Tiltiem jāšķērso visdzīlākās aizas un jāspēj izturēt zemestrīces. Tie ir viens no lielākajiem inženierzinātnes pārbaudījumiem.

Žurnāls A12

❖ Tikšanās ar Rīgas latgaliņi Agri Bitānu.

❖ Dodamies uz vietu, kur saule mostas agrāk - Zilupi.

❖ Saruna ar trauslo un reizē uzņēmīgo Valentīnu Svarinsku no Rēzeknes novada Griškānu pagasta.

❖ Vārkavas novada Rožkalnu pagasta Jadvigovāpie Lāzdānu ģimenes.

❖ Par Latgales koriem piemītošo energiju - kordirigēnts Ēriks Čudars.

❖ Ciemojamies pie seno amatu meistariem - Salimona Kipļuka un Ivetas Gabrānes, izzinām aušanas tradīcijas Rēzeknē.

❖ Latgalīšu reps no Ludzas - Ivo Grigalis un Didzis Kozlovs.

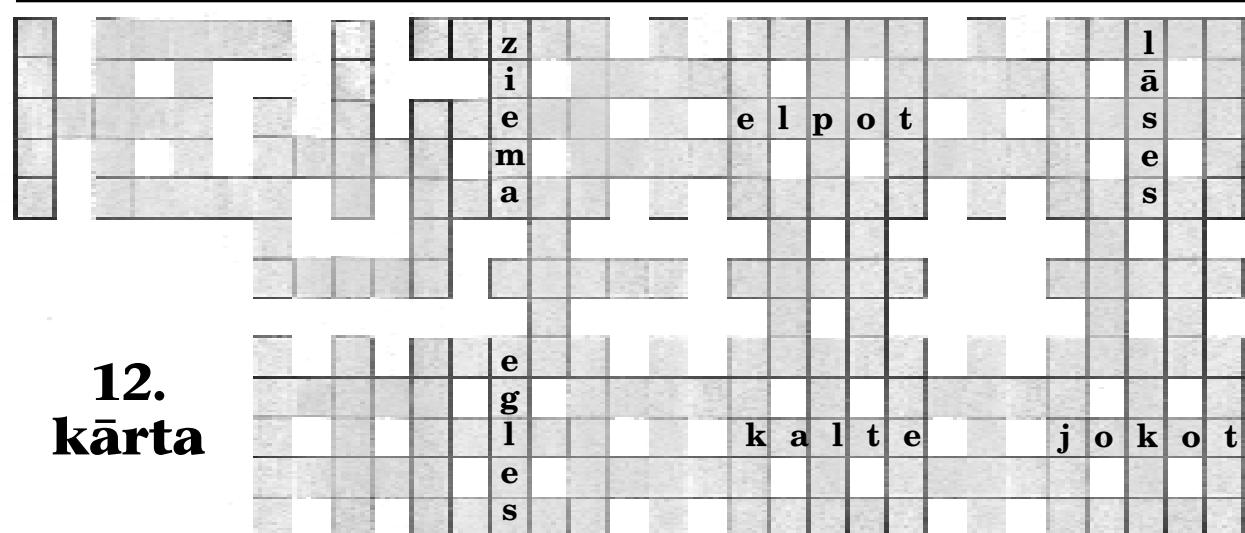
❖ Viesojamies pie mērķtiecīgajiem latviešiem Lielbritānijā.

❖ Iepazīstam rakstnieku Jezupu Laganovski.

❖ Apceļojam Latgales lingvistikās ainavas pilsētās un ciematos.

Magiskie vārdi

Uzdevums: visus magiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

**12.
kārtā**

Alise - attur - aukla - asina - astma - aukli - ausma - ēvele - iesmi - iesit - kaili - kalpi - kaltē - kamēr - kāpas - krāns - kauja - lasis - liesa - lauki - lauva - lenta - maiss - manus - marku - mazas - melis - miegs - miers - murds - pamet - paņem - plate - sakta - saņem - sasit - satur - sauks - sāpēt - sejas - sekas - sekmē - sirdi - sists - sitas - sīkāk - skate - skola - slēpt - sokas - spoks - stabs - stars - steks - stils - taure - tiesa - titri - tīrus - tomēr - trase - Uldim - urgas - varde

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 25.decembrim.

Magisko vārdu mīklu atrisināja: D.Zelča (Krišjānu pagasts), A.Mičule, A.Siliņa (Tilža), M.Pretice, L.Kivkucāne, St.Lazdiņš, S.Sirmā, D.Kivkucāns, J.Voicišs (Balvi), I.Homko (Medņeva), E.Pērkone (Rugāju pagasts), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts).

11.kārtā veiksme uzsmaidiņa STĀNISLAVAM LAZDINAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi nemit personu apliecinošu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamis - tālrunis).

Aglonā. lesūtīja Leons Jaundžeikars.

Atpūtas brīdis. lesūtīja Nikolajs Gorkins no Balviem.

Gulbji Balvu ezerā. lesūtīja Nikolajs Gorkins no Balviem.

Viru spēles. lesūtīja Aija Kozlovska.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Zemessargi tiekas gada pēdējā sanāksmē

Atzīst par labāko bataljonu Latvijā

Foto - no personīga arhīva

1.Kājnieku rota. Zemessardzes 31.Kājnieku bataljonu šogad atzīna par aktīvāko bataljonu visā Latvijas Zemessardzē. Lielis nopelns šādas atzinības saņemšanai ir arī mūspuses zemessargiem no bataljona 1.Kājnieku rotas. Turklat četri 31.Kājnieku bataljona karavīri nesa zemessardzes karogu 18.novembra militārajā parādē, kas ir pagodinājums ikviensam šajā bataljonā dienējošajam.

Pagājušajā sestdienā Balvu Valsts ģimnāzijā notika Zemessardzes 31.Kājnieku bataljona 1.Kājnieku rotas sanāksme, kurā zemessargi no mūspuses četriem novadiem pārrunāja šī gada laikā paveikto, saņema apbalvojumus un iepazinās ar nākamā gada darba plānu.

1.Kājnieku rotas komandieris kapteinis Guntars Mežals stāsta, ka šis gads zemessargiem bija notikumiem bagāts un dažādu aktivitāšu netrūka. Piemēram, vairāki zemessargi apguva ložmetējnieku, granātnieku, sakarnieku kursus, sanitāru un autovadītāju apmācības. Aizvadītajā svētdienā militārajā bāzē Ādažu novada Kadagā zemessargi piedalījās arī kaujas šaušanas apmācībās ar prettanku ieročiem "Carl Gustaf". Savukārt nākamgad bez kursiem, apmācībām un citām aktivitātēm paredzētas arī starptautiskas mācības kopā ar igaņiem. Tāpat 2018.gadā mūspuses zemessargi piedalīsies lielākajās militārajās mācībās, kādas līdz šim Latvijā rikotas - "Namejs". Paredzēts, ka tajās piedalīsies vairāki tūkstoši Nacionālo bruņoto spēku (NBS) profesionālā dienesta un rezerves karavīri, kā arī zemessargi. Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis jau iepriekš informēja, ka šim mācībām sagatavoti attīstības un apmācības plāni, un "Namejs" būs viens no veidiem, kā Latvija varēs demonstrēt savu militāro izaugsmi.

Jāpiebilst, ka sanāksmē vairāki zemessargi saņēma 5, 10, 15 un 20 gadu izdienas zīmes un rotas komandiera Pateicības par centību militārā dienesta pienākumu pildīšanā. Savukārt septiņiem zemessargiem piešķira vecāko zemessargu pakāpes – Jurim Timofejevam, Gintai Miezītei, Dainim Dārzniekam,

Foto - no personīga arhīva

Pasniedz apbalvojumus. Sanāksmē piedalījās arī Zemessardzes 31.Kājnieku bataljona komandieris pulkvežleitnants Jānis Ritenis, kurš dienesta pienākumus šajā amatā uzsāka pildīt šogad. Savukārt attēlā redzams, kā apbalvojumus mūspuses zemessargiem pasniedz 1.Kājnieku rotas komandieris kapteinis Guntars Mežals. Viņš pastāstīja, ka rotas zemessargi iedibinājuši arī tradīciju, katra gada sākumā kopīgi dodoties uz kādu pasākumu vai atpūtas braucienu. Izņēmums nebūs arī 2018.gada sākums.

Andrejam Adelčam, Marekam Ozoliņam un Edgaram un Jānim Benzuļiem.

Turpinās jauno zemessargu uzņemšana

Zemessardzes 31.Kājnieku bataljona 1.Kājnieku rotas komandieris kapteinis Guntars Mežals stāsta, ka šogad rotas rindās uzņemti vairāki jauni zemessargi. Komandieris dienestam zemessardzē aicina pieteikties arī 2018.gadā, zvanot uz tālr.nr. 29228719.

Zemessardzē uzņem Latvijas Republikas pilsoņus, kuri sasniegusi 18 gadu vecumu un vēlas dienēt Zemessardzē. Par zemessargu nevarat būt, ja: tiekat turēts aizdomās vai esat apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā vai arī Jums stājies spēkā tiesas spriedums par sodu; esat vecāks par 55 gadiem; esat profesionālā dienesta karavīrs vai dienējat Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē, Satversmes aizsardzības birojā, Militārās izlūkošanas un drošības dienestā, pašvaldības policijā, prokuratūrā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā, Finanšu policijā, Muitas kriminālpārvāldē, Latvijas Bankas Aizsardzības pārvaldē, kā arī, ja strādājat iestādē, kurai ar likumu noteikti ierobežojumi amatu savienošanai ar dienestu zemessardzē; atrodieties narkologa vai psihiatra uzskaitē; ir hroniski psihiski traucējumi vai tiem pielīdzināti stāvokļi vai Jums ir nodibināta aizgādnība; esat atvaiņināts no dienesta par disciplinas pārkāpumiem; esat bijis PSRS vai kādas ārvalsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata vai ārstata darbinieks, aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs. Plašāka informācija pieejama zemessardzes interneta mājaslapā www.zs.mill.lv.

Informē policija

No 11. līdz 17.decembrim Valsts policijas Balvu iecirknā apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) sastāditi septiņi protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā un reģistrēti divi ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Tāpat policijas darbinieki četras reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem.

Nozog tūkstošus

6.decembrī Balvu novada Viļnas pagastā nenoskaidrots personas iekļuva privātmājā un, pielietojot fizisku spēku pret 1935.gadā dzimušu sievieti, nozaga 3200 eiro. Uzsākts kriminālprocess.

Aiziet no notikuma vietas

Droši vien daudzi balvenieši ievēroja ceļu satiksmes negadījumu pagājušās piektīnās vakarā Balvos, Krasta ielā, Steketavā. Valsts policija informē, ka tovākar nenoskaidrots automašīnas "Audi" vadītājs izraisīja sadursmi ar automašīnu "Volkswagen", kuru vadīja 1975.gadā dzimusie sieviete. "Audi" vadītājs no notikuma vietas aizgāja prom. Notiek pārbaude.

Durvīs iemet betona gabalu

10.decembrī Balvos nenoskaidrota persona spēļu zāles ieejas durvīs iemeta betona gabalu, kā rezultātā izsita durvju stiklu. Uzsākts kriminālprocess.

Zog malku

13.decembrī Viļakā uzlauzts šķūnītis, no kura nozagta malka. Uzsākts kriminālprocess.

Dzērumā sabiedriskā vietā

13.decembrī Balvos 1984.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 2,33 promiļu reibumu.

Savukārt 14.decembrī Balvos sabiedriskā vietā 2,60 promiļu alkohola reibumā atradās 1964.gadā dzimis vīrietis. Abos gadījumos sastāditi administratīvā pārkāpuma protokoli.

Pazūd somas

15.decembrī Balvos 1986.gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka no viņam piederošās automašīnas "Volkswagen" bagāžas nodalījuma pazudušas divas somas. Uzsākts kriminālprocess.

Nozog videoreģistratoru

16.decembrī Viļakā no automašīnas "Audi" nozagts videoreģistrators. Uzsākts kriminālprocess.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā

Iespēja klūt par izlīguma starpniekiem

Ja Tev ir vēlme izprast Taisnīguma atjaunošanas pamatprincipus un apgūt jaunas prasmes konfliktu risināšanā, Valsts probācijas dienests aicina Tevi pievienoties izlīguma starpnieku pulkam. Būt par brīvprātīgā darba veicēju izlīguma procesā - tā ir iespēja līdzdarboties noziegumu profilaksei, jo ikviens noziegums nav tikai nodarijums pret konkrētu individu, bet tas ietekmē arī sabiedrību kopumā.

Kas ir izlīguma process Valsts probācijas dienestā?

Strukturēts sarunu process, kurā brīvprātīgi piedalās ciešais un likumpārkāpējs un kuru vada neitrāla persona – starpnieks, palīdzot iesaistītajām pušēm vienoties par savstarpeji pieņemamu un taisnīgu risinājumu.

Kas ir starpnieks Valsts probācijas dienestā?

Izlīguma procesu organizē un vada starpnieks - apmācīta Valsts probācijas dienesta amatpersona vai Valsts probācijas dienestā apmācīts un sertificēts brīvprātīgā darba veicējs.

Kā notiks mācības?

Valsts probācijas dienests 2018.gadā plāno apmācīt 40 brīvprātīgā darba veicējus divās grupās izlīguma procesa organizēšanai un vadīšanai, kuri tiks izvēlēti konkursa kārtībā. Mācības tiks organizētas vairākos posmos, apgūstot Valsts probācijas dienesta starpnieka mācību programmu gan individuāli, gan darbojoties grupā. Mācību teorētiskā daļa tiks organizēta e-mācību veidā, nostiprinot iegūtās zināšanas ar praktisku darbu. Vienlaikus tiks organizēti pieci (1 diena + 2 dienas + 2 dienas) klāties semināri. Klāties semināros ir paredzētas interaktīvās mācību metodes - lomu spēles.

1.grupas klāties semināri paredzēti 2018.gada 23.februāri, 2018.gada 22. - 23.martā un 2018.gada 16. - 17.aprili.

2.grupas semināri - 2018.gada 29.augustā, 2018.gada 13.-14.septembrī un 2018.gada 25. -26.oktobrī.

Klāties semināru vieta tiks precīzēta.

! Ceļa un nakšņošanas izdevumus Valsts probācijas dienests nesedz.

Pēc sekmīgas teorētiskās mācību daļas apgūšanas mācību praktiskajā daļā brīvprātīgā darba veicējam pieredzējuša starpnieka klātbūtnē jāorganizē un jāvada ne mazāk kā trīs izlīguma sēdes. Sekmīgi apgūstot mācību teorētisko un praktisko daļu un nokārtojot noslēguma pārbaudes darbu, brīvprātīgā darba veicējs iegūst Valsts probācijas dienesta starpnieka statusu uz diviem gadiem ar tiesībām patstāvīgi organizēt un vadīt izlīguma procesu Valsts probācijas dienestā.

Pieteikšanās

Ja vēlies pieteikties, aizpildi pieteikuma anketu. Aizpildīto pieteikuma anketu un CV sūti tai Valsts probācijas dienesta teritoriālajai struktūrvienībai, kurā vēlies būt par brīvprātīgā darba veicēju. Dokumentus vari iesniegt personīgi, izmantojot pasta pakalpojumus vai elektroniski. Anketas un CV iesūti līdz 2018.gada 8.janvārim.

Papildus informāciju vari uzzināt Valsts probācijas dienesta Izlīguma nodalā, zvanot pa tālrundi 67021116 vai 67021143, vai izmantojot oficiālo elektronisko pasta adresi: izligums@vpd.gov.lv.

Veiksmes prognoze

19.decembris. Otrdiena, kurā ievies kārtību savā darbavietā. Īstā diena, lai veiktu generāltiršanu vai tiktu vajā no kāda netikuma (smēķēšanas, dzeršanas, azartspēlēm utt.). Jaunus darbus neuzsāc, labuma nebūs. Tāpat nesvaides ar naudu. Šodien nopirkta prece jau rīt Tev liksies galīgi garām. Arī uz randīju ar miljoto labāk neskrien, viņam (-ai) šodien garastāvoklis vairāk nesīsies uz ķīvēšanos, nevis milēšanos.

20.decembris. Lai Tev nenobaida rīta puses ķībelites un līdzcilvēku agresijas lēkmes. No plkst. 10.11 astroloģiskais fons klūs gaišaks, kad var darboties un gūt panākumus jebkurā sfērā, ievērojot šādu principu: nedari otram to, ko pats nevēlies saņemt. Tāpat visas dienas garumā darbosies sakāmvārdi: dots devējam attodas. Īstais laiks nepaiet garām Ziemassvētku ziedojumu kastitei vai labdarības tirdziņam.

21.decembris. Sarežģītajā ceturtdienā visus sarežģītos jautājumu jārisina bez steigas: lēnās, saturīgās un nesteidzīgās pārrunās. Tikai tā Jūs nonāksiet pie savstarpeji izdevīga risinājuma. Ja iespējams, tad atlieciet gan svarīgas tikšanās, gan lietišķas sarunas uz pēcsvētku laiku, jo šodien daudziem būs slikta pašsajūta, bezspēks un nogurums. Tonusa uzturēšanai šodien palīdzēs nevis šņabītis, bet kas treknis un gards: lasis, speķis, avokado vai ekskluzīvs siers.

22.decembris. Revolucionārā piektdiena, kad vismazākos aizrādījumus daudzi uztvers kā *presingu* un personīgās brīvības ierobežošanu. Tāpēc gan kolektīvos, gan ģimenēs var izcelties vētra ūdens glāzē. Tas attieksies uz visa vecuma cilvēkiem, tāpēc nebrīnieties, ja bērmudārznieks Jānis brokastīs putras vietā prasīs *kolu* vai ome atteikties no tradicionālās rīta kafijas un lūgs tikko slauktu kazas pienu. Tāpat var izcelties ķilda starp uzņēmuma vai iestādes vadību un strādājošajiem. Tāpēc centīsimies vadīties pēc multfilmas varoņa Karlsona ieteikuma: "Mieru, tikai mieru!"

Pareģe Iiga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

AS "Sadales tīkls" atgādina**Par elektrodrošību jādomā arī svētku laikā**

Ziemassvētku un gadu mijas svētku gaidīšanas laikā AS "Sadales tīkls" aicina pastiprināti ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus, jo nereti tieši svētku laikā iedzīvotāji pret drošības noteikumiem izturas paviršāk, apdraudot gan savu, gan līdzcilvēku veselību un dzīvību.

Īpaši svarīgi dažādu elektrisko svētku rotājumu tuvumā neatstāt bez uzraudzības bērnus, jo bērnam var rasties vēlešānās svētku rotājumus apskatīt, pašam tos ieslēgt, izskrūvēt no apgaismojuma virtenēm lampīņas vai citus dekoratīvos elementus, kas palielina risku gūt elektrotraumu.

AS "Sadales tīkls" atgādina, ka eglu, mājokļu, biroju vai ēku izrotāšanai svētku noskaņas jāizmanto tikai droši un pārbaudīti elektriskie svētku rotājumi. Pirms rotājumu pieslēgšanas elektrotīklam jāpārbauda, vai izvēlētā apgaismojuma virtene un dekoratīvie rotājumi ir paredzēti lietošanai dabā un mitros laika apstākļos, vai iepriekšējos gados iegādātie rotājumi nav bojāti un tajos nav sakrājušies putekļi.

Elektrodrošības padomi, izmantojot elektriskos svētku rotājumus

*Izvēloties un iegādājoties elektriskos svētku rotājumus, tie jāizvēlas atbilstoši apstākļiem un videi, kur tos paredzēts izvietot. Telpās jāizmanto iekštelpām paredzētas elektriskās virtenes un rotājumi, bet pagalma vai ēkas dekorēšanai - rotājumi un virtenes, kas paredzētas lietošanai ārpus telpām.

*Pirms elektrisko svētku rotājumu pieslēgšanas elektrotīklam rūpīgi jāiepazīstas ar to lietošanas instrukciju.

*Elektriskajos svētku rotājumos, kas ilgstoši nav lietoti vai stāvējuši pagrabos un noliktavās, var būt sakrājušies putekļi, tādējādi radot ugunsgrēka risku.

*Pirms rotājumu uzstādīšanas un pieslēgšanas tie rūpīgi jāpārbauda un jāpārliecīnās, ka tie ir droši. Gluži kā elektrotīklis, arī elektroiekārtu izolācija ar laiku noveco un zaudē savas aizsardzības īpašības - vadu izolācija var būt sabojāta vai saplaisājusi, izraisot dzīvībai bīstamu elektrotraumu vai ugunsgrēku.

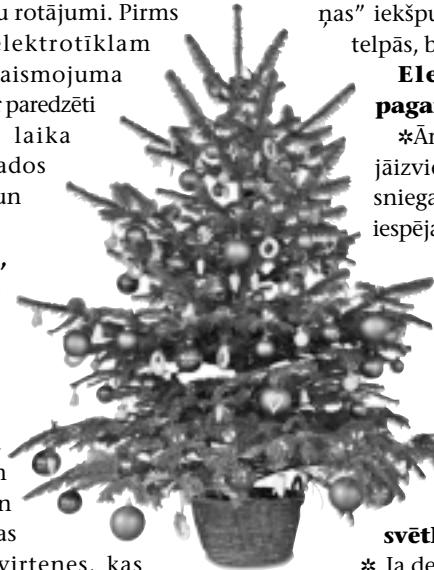
*Pirms elektrisko rotājumu lietošanas ieteicams pārbaudīt elektrotīklu un kontaktligzdu izvietojumu, pie kā tos paredzēts pieslēgt. Nereti, vienlaikus saslēdot visas elektroiekārtas, kontaktligzdas un elektrotīklis tiek pārslogots, kas savukārt izraisa elektrības vadu vai elektroiekārtu aizdegšanos.

*Dekoratīvie apgaismojuma virtenes nedrīkst stiprināt pie metāla virsmas vai objektiem.

*Dodoties ārpus mājām vai biroja, elektriskie svētku rotājumi un virtenes ir jāzīslēdz.

Kā pārliecināties, vai elektriskos svētku rotājumus var izvietot ārpus telpām?

Izvēloties elektriskos svētku rotājumus un apgaismojuma virtenes, jāpievērš uzmanība iekārtas marķējumam. Iekārtas

marķējums "IP" norāda, kādos apstākļos to var izmantot.

*Marķējums "IP20" norāda, ka iekārtā ir paredzēta lietošanai tikai sausās telpās, jo iekārtas izolācija nav mitruma izturīga.

*Marķējums "IP44" norāda, ka iekārtā ir paredzēta lietošanai ārā un ir izturīga pret mitrumu un laika apstākļu maiņu, taču nav paredzēta iemerkšanai ūdenī.

*Marķējums "IP67" norāda, ka iekārtā ir paredzēta lietošanai ārā un ir ūdens un mitruma izturīga. Ziemā mājas, objektu un pagalma dekorēšanai svētku rotājumi un virtenes ar šo marķējumu būs visdrošākie.

Par elektrisko rotājumu lietošanas apstākļiem norāda arī simbols "mājiņa" ar bultiņām. Ja bultiņas ir vērstas uz "mājiņas" iekšpusi, rotājumi un virtenes paredzēta lietošanai telpās, bet, ja uz āru, tad tos var izmantot arī dabā.

Elektrodrošības padomi, izmantojot pagarinātājus un elektroierīces ārpus telpām

*Ārpus telpām jālieto atbilstoši pagarinātāji un tie jāizvieto tā, lai, pārvietojoties vai tīrot pagalmu no sniega, ne pagarinātājus, ne rotājumu vadus nebūtu iespējams aizķert.

*Izvietojot pagarinātājus, to kontaktligzdas jānovieto ar virspusi uz leju un rūpīgi jānosedz, lai to iekšpusē nenokļūst mitrums.

*Papildu drošībai ieteicams, lai elektrotīklis, pie kura tiek pieslēgti elektriskie svētku rotājumi, būtu pievienots strāvas noplūdes automātam.

Elektrodrošības padomi, izrotājot svētku eglī

* Ja dekorācijai tiek izmantota egle, jārūpējas, lai tā nenokalstu, jo sausa egle paaugstina ugunsgrēka risku.

*Egles izrotāšanai jāizmanto tikai pārbaudītas un drošas elektriskās virtenes.

*Ja dekorācijai tiek izmantota mākslīga egle, kuras sastāvā ir metāla elementi, tās rotāšanai nedrīkst izmantot elektriskās apgaismojuma virtenes.

Elektrisko svētku rotājumu tuvumā nedrīkst atstāt bez uzraudzības bērnus!

Svētku laikā izmantotie elektriskie eglīšu un citi mirdzoši svētku rotājumi var izraisīt pastiprinātu bērnu interesu. Vienīgā iespēja, kā pasargāt bērnus no elektrotraumas, ir rīkoties atbildīgi un ieslēgtu svētku rotājumu un dažādu elektroiekārtu tuvumā neatstāt bērnus bez uzraudzības, kā arī regulāri bērniem atgādināt elektrodrošības noteikumus un brīdināt par elektribas bīstamību.

Kā rīkoties bīstamās situācijās?

Gadījumos, ja telpās kāds ir guvis elektrotraumu, īpašumā ir notikusi avārija, aizdegusies elektroierīce vai notikusi kāda cita ar elektību saistīta bīstama situācija - vispirms ir jāaizslēdz īpašuma kopējais elektības drošības slēdzis, tikai pēc tam var sekot īpašuma glābšanas pasākumi vai pirmās palīdzības sniegšana cilvēkam! Katram - gan bērniem, gan pieaugušajiem - ir jāzina vieta savā īpašumā, kur drošības slēdzis atrodas, kā tam operatīvi piekļūt un kā to izslēgt, jo kritiskā brīdi tas var pasargāt īpašumu no ugunsgrēka un izglābt cilvēku dzīvību!

Nakts	Diena
T 20.12	Apmācīties, nelels sniegs -8
C 21.12	Apmācīties -5
Pk 22.12	Apmācīties, nelels sniegs -4
\$ 23.12	Apmācīties, nelels sniegs -7

Gismeteo.Jaunumi.

Izmaiņas sociālajā jomā nākamajā gadā

Labklājības ministrija nākusi klajā ar svarīgākajām izmaiņām sociālajā jomā, kas mūs sagaida 2018.gadā

Minimālā mēneša darba alga normāla darba laikā būs 430 eiro.

2018. gadā pārrēkinās pensijas (vecuma un apgādnieka zaudējuma pensijas, kā arī saskaņā ar Nolikumu "Par izdienas pensijām" piešķirtās izdienas pensijas), kuras piešķirtas vai pārrēkinātas 2012., 2013., 2014. un 2015. gadā. Pārrēkinot pensijas, tās palielinās cilvēkiem, kuri pensijas sāka saņemt ekonomiskās krizes laikā, piemērojot negatīvus pensijas kapitāla indeksus. Pensiju pārrēkins notiks automātiski, un senioriem papildus nekas nav jādara. Pārskatīto pensijas apmēru noteiks no 2018. gada 1. janvāra un par periodu no 1. janvāra to izmaksās līdz 2018. gada septembrim.

Tiesības uz slimības pabalstu būs cilvēkiem, kuriem būs noteikts kvalifikācijas periods, t.i., sociālās apdrošināšanas iemaksas veiktas ne mazāk kā 3 mēnešus pēdējo 6 mēnešu periodā vai 6 mēnešus pēdējos 24 mēnešos. Kvalifikācijas periods neattieksies uz darbnespējas lapām A, kuras apmaksā darba devējs, kā arī uz gadījumiem, kad tiek kopts slims bērns, kas nav sasniedzis 14 gadu vecumu.

Ja darbnespēja būs iestājusies nodarbinātības periodā, slimības pabalstu izmaksās 30 kalendārās dienas pēc tam, kad cilvēks zaudējis darba īemēja vai pašnodarbinātā statusu.

Vecāku pabalsta saņēmējiem, kuriem kalendārajā mēnesī ir ienākumi kā darba īemējam vai pašnodarbinātajam, pabalstu par visu šo kalendāro mēnesi izmaksās 30% apmērā no piešķirtā pabalsta apmēra.

Tiek palielināta valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme (VSAOI) par 1 procentpunktu – attiecīgi palielinot par 0,5 procentpunktiem VSAOI likmi darba īemējam un par 0,5 procentpunktiem darba devējam. VSAOI likme tiek palielināta, jo tiek ieviesta veselības apdrošināšana. Tādējādi darba īemēji tiks pakļauti arī veselības apdrošināšanai, kas nozīmē, ka šiem darba īemējiem būs tiesības saņemt no valsts budžeta līdzekļiem apmaksājamus veselības aprūpes pakalpojumus.

Izmaiņas VSAOI veikšanas kārtībā pašnodarbinātajiem ar ienākumu mēnesī līdz minimālajai algai un ar ienākumiem, kas pārsniedz minimālo algū:

– pašnodarbinātajiem, kuru ienākums mēnesī nesasniedz minimālās algas apmēru, no ienākumiem būs jāveic VSAOI 5% (pensiju apdrošināšanai). Ja pašnodarbinātā ienākums visa kalendāra gada laikā nesasniedz 50 eiro, tad VSAOI 5% apmērā var neveikt;

– pašnodarbinātajiem, kuru ienākums mēnesī sasniedz un pārsniedz minimālās algas apmēru, no brīvi izraudzīta objekta, kas nav mazāks par minimālās algas apmēru, būs jāveic VSAOI vispārējā apmērā (2018.gadā VSAOI likme vispārējā gadījumā pašnodarbinātajam 32,15% un persona ir pakļauta pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai un veselības apdrošināšanai) un no starpības starp ienākumiem un brīvi izraudzītā objekta būs jāveic VSAOI 5% apmērā (pensiju apdrošināšanai);

– pašnodarbinātajiem, kuri gūst ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas un kuru ienākums mēnesī sasniedz vai pārsniedz minimālās algas apmēru, VSAOI (2018.gadā VSAOI likme vispārējā gadījumā pašnodarbinātajam 32,15%) būs jāveic no brīvi izraudzīta objekta, kas nav mazāks par minimālās algas apmēru. VSAOI būs jāveic kā līdz šim – par iepriekšējo ceturksni līdz sekojošā mēneša 15.datumam.

Savukārt no starpības starp ienākumiem un brīvi izraudzītā objekta VSAOI 5% apmērā būs jāaprēķina par visu kalendāra gadu (visa gada ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas un visa gada izdevumu, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu, starpību) un jāveic VSAOI 5% apmērā (pensiju

apdrošināšanai) par iepriekšējo gadu līdz kārtējā gada 15.aprīlim.

Izmaiņas autoratlīdzību izmaksātājiem un saņēmējiem:

– autoratlīdzības izmaksātājam no saviem līdzekļiem no autoratlīdzības (bruto) 5% apmērā būs jāveic VSAOI (pensiju apdrošināšanai par autoratlīdzības saņēmēju). Autoratlīdzības izmaksātājam 5% VSAOI maksājums nav jāpiemēro par autoratlīdzības saņēmēju, kuram noteikta I vai II grupas invaliditāte, ir piešķirta vecuma pensija, pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijas Republikā, kā arī par autortiesību mantiniekiem un citu autortiesību pārņēmējiem;

– ja autoratlīdzības saņēmējs paraleli ir darba īemējs un alga viņam pie viena vai vairākiem darba devējiem kopā nesasniedz vai pārsniedz minimālās algas apmēru, tad no autoratlīdzības kā pašnodarbinātajam VSAOI nav jāveic (neatkarīgi no saņemtā autoratlīdzības apmēra);

– ja autoratlīdzības saņēmējs paraleli ir darba īemējs, bet alga viņam pie viena vai vairākiem darba devējiem kopā nesasniedz minimālās algas apmēru, tad no autoratlīdzības, ja to ienākums mēnesī sasniedz vai pārsniedz minimālās algas apmēru, ir jāveic VSAOI kā pašnodarbinātajam.

Izmaiņas VSAOI objektā profesionālajiem sportistiem – profesionālā sportista VSAOI objekts ir divas minimālās mēnešalgas. Ja profesionālā sportista alga būs mazāka par divām minimālajām mēneša algām, tad sportista darba devējam par saviem līdzekļiem būs pienākums veikt VSAOI starpību.

No valsts budžeta uzsāks finansēt divus jaunus psihosociālās rehabilitācijas pakalpojumus: psihosociālās rehabilitācijas pakalpojumu paliatīvā aprūpē esošiem bērniem un viņu ģimenēs locekļiem un psihosociālās rehabilitācijas pakalpojumu personām ar onkoloģisku slimību un to ģimenēs locekļiem.

Pabalsts audžuģimenei bērna uzturam līdz sešu (ieskaitot) gadu vecumam būs 215 eiro, bet bērnam vecumā no septiņiem līdz 17 (ieskaitot) gadiem – 258 eiro (līdz šim – attiecīgi 95 un 114 eiro).

Atlīdzība audžuģimenei par pienākumu pildīšanu būs atkarīga no aprūpē esošo bērnu skaita. Par vienu audžuģimēni ievietoto bērnu atlīdzības apmērs mēnesī būs vienāds ar bērna kopšanas pabalsta apmēru personai, kura kopī bērnu vecumā līdz pusotram gadam, jeb 171 eiro. Ja audžuģimene ievietoti divi bērni, atlīdzības apmērs būs 222 eiro, bet ja trīs un vairāk bērni – 274 eiro (līdz šim – 113,83 eiro neatkarīgi no audžuģimēni esošo bērnu skaita). Lai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) varētu veikt nepieciešamās izmaiņas informācijas sistēmās, paredzēts pārejas periods. Protī, VSAA no 2018. gada 1. janvāra pārrēkinās atlīdzības apmēru, un starpību izmaksās ne vēlāk kā līdz 31. jūlijam.

Tiks veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas (pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai un apdrošināšanai pret bezdarbu) par personām, kuras saņem atlīdzību par audžuģimenes pienākumu pildīšanu un nav sociāli apdrošinātas (piemēram, nav darba īemēji vai pašnodarbinātie).

Palielināta atlīdzība par adoptējamā bērnu aprūpi sociāli apdrošinātām personām, kuras aprūpē bērnu līdz 8 gadu vecumam, – atlīdzības apmērs būs 70% no valstī noteiktās vidējās apdrošināšanas iemaksu algas. Pārējiem saņēmējiem atlīdzību maksās esošajā apmērā – 171 eiro. Ja adoptētās aprūpēs vienlaikus vairākus bērnus, par nākamo piešķirs iemaksu 171 eiro apmērā.

Tiek saglabāti esošie ģimenes valsts pabalstu apmēri un bērnu kārtas skaitļa noteikšanas principi, kad nemērā visus

pabalsta saņēmēja bērnus. Līdz ar to arī nākamgad ģimenes valsts pabalsts par pirmo bērnu ģimenē būs 11,38 eiro, par otro bērnu – 22,76 eiro, par trešo bērnu – 34,14 eiro, bet par ceturto un nākamajiem bērniem – 50,07 eiro mēnesi. No 2018.gada 1.janvāra ģimenes valsts pabalstu maksās līdz bērna 20 (šobrīd – līdz 19) gadu vecuma sasniegšanai, kamēr mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē un nav stājies laulībā. Tāpat no nākamā gada 1.janvāra pabalstu maksās arī par bērnu, kas atbilstoši valsts vai pašvaldību finansēto vietu skaitam uzņemts profesionālās izglītības programmās un saņem stipendiju. Lai VSAA varētu veikt nepieciešamās izmaiņas informācijas sistēmās, paredzēts pārejas periods, protī, VSAA no 2018. gada 1.janvāra pārrēkinās pabalsta apmēru un starpību izmaksās ne vēlāk kā līdz 30. aprīlim.

Līdz gada beigām (31. decembrim) tiks nodrošināta valsts mērķdotācija piemaksai pie mēnešalgas tiem sociālajiem darbiniekiem, kuri ir darba attiecībās ar attiecīgo pašvaldības domi vai sociālo dienestu un kuri strādā ar ģimenēm un bērniem pašvaldību sociālajos dienestos.

No 2018. gada 1. marta

Tiks nodrošināta lielāka finansiāla atbalsta sniegšana ģimenēm, kurās ir ne mazāk kā divi bērni, un papildus esošajai ģimenes valsts pabalsta sistēmai darbosies jauns atbalsta mehānisms – piemaksa. Piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par divu un vairāk bērnu no viena līdz 20 gadu vecumam audzināšanu apmērs par diviem bērniem būs 10 eiro mēnesi, par trīs bērniem – 66 eiro mēnesi. Par katru nākamo bērnu piemaksas apmērs būs par 50 eiro mēnesi lielāks nekā par iepriekšējo kopējo audzināmo bērnu skaitu ģimenē. Tas nozīmē, ka par četriem bērniem piemaksa būs 116 eiro mēnesi; par pieciem bērniem – 166 eiro mēnesi; par sešiem bērniem – 216 eiro mēnesi; par septiņiem bērniem – 266 eiro mēnesi u.tml. Lai VSAA varētu veikt nepieciešamās izmaiņas informācijas sistēmās, paredzēts pārejas periods. Protī, VSAA aprēķinās piemaksas apmēru par periodu no 2018.gada 1.marta un izmaksās to ne vēlāk kā līdz 30.aprīlim.

No 2018. gada 1. aprīla

Stāsies spēkā Sociālā uzņēmuma likums, kura mērķis ir veicināt sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanu un sekmēt sociālās atstumtības riskam paklauto iedzīvotāju grupu nodarbinātību, radot sociālajiem uzņēmumiem labvēlu saimnieciskās darbības vidi.

No 2018. gada 1. jūlija

Paaugstinās piemaksas apmēru par vienu apdrošināšanas stāžu gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, līdz 1,5 eiro (līdzšinējo viena eiro vietā) cilvēkiem, kuriem līdz 1995. gada beigām bija sasniegts vecuma pensijai nepieciešamais vecums un piešķirta vecuma vai invaliditātes pensija.

Tiks ieviestas specializētās audžuģimenes (ipaši sagatavotas audžuģimenes konkrētu bērnu grupu aprūpei) un reģionālie atbalsta centri ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma sniedzējiem.

No 2018. gada 1. oktobra

Vecuma pensijām ar lielu apdrošināšanas stāžu pensiju indeksācijā piemēros lielāku daļu (līdzšinējo – 50% vietā) no apdrošināšanas iemaksu algu summas reālā pieauguma procentiem:

– 60%, ja apdrošināšanas stāžs no 30 līdz 39 gadiem un pensijām, kas piešķirtas par darbu kaitīgos un smagos, vai sevišķi kaitīgos un smagos darba apstākļos,

– 70%, ja apdrošināšanas stāžs ir 40 un vairāk gadu.

Vēl tikai 11 dienas redakcijā var abonēt "Vaduguni"
2018. gadam, lai dāvanā saņemtu kalendāru!

Lūgums visiem, kuri par "Vaduguns" abonēšanu maksājuši bankā, pārskatiet savus maksājumus! *

Abonēšanas cena 2018.gadā ir mainījusies!!!

"Vaduguns" abonēšanas cenas

2018.gadam (EUR)

FIZISKĀM PERSONĀM

2017.gada 12 mēnešu abonentiem

1 mēnesis 14.70

3 mēneši 4.95

6 mēneši 28.50

12mēneši 54.50

* Ja esat veikuši mazāku apmaksu par norādīto, samazināsies Jums saņemto laikrakstu skaists

Pārdod

21.decembrī veikala "Supernetto" telpās tirgos Igaunijā rāzotu gultas veļu, spilvenus.

Piegādā lopbarbai, pārtikai: kartupeļus, burkānus, cukurbietes, graudus. Tālr. 25442582.

Pārdod lopbaribas miltus. Tālr. 29332209.

Pārdod gailīsus. Tālr. 26386367.

Pārdod skaldītu, krāmētu malku (arī sausus). Tālr. 25442582.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod labu galda datora komplektu Samsung, EUR 160. Tālr. 26122287.

Dažādi

Esi mīli aicināts uz Evanģēlisko kristiešu draudzes "Kristus pasaulei" Ziemassvētku dievkalpojumu 24. decembrī plkst. 13.00 Balvos, Tautas ielā 1. Tālr. 26786266.

LAFIKO.LV
AIZDEVUMI ar Ziemassvētku saldumiem pensionāriem un strādājošajiem **BALVOS, TAUTAS IELĀ 1** Otrdienās, ceturtdienās, piektdienās Tālr. 64521873, 26402362.

PASAŽIERU IEVĒRĪBAI!
SIA "Balvu autotransports" informē, ka vietējās nozīmes maršrutos:
23. un 30.decembrī autobusi kursēs kā SESTDIENĀS.
24., 25. un 31. decembrī autobusi NEKURSĒS.
26.decembrī un 1.janvāri autobusi kursēs kā SVĒTDIENĀS.

Kur mācīties?

21.decembrī plkst. 15.00 Viljakas pamatskolā B kategorijas kursi. Tālr. 22520266.

Pērk

Z.S "Strautiņi" mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas. Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN LIELLOPUS.
IEPĒKAM ARĪ NOMEDĪTUS BRIEŽUS UN AĻŅUS.
Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Svari. Tālr. 20207132.

Z/S "Madera" iepērk MĀJLOPUS.
Labas cenas. Samaksa tūlitēja. Tālr. 26563019.

SIA "AIBI" iepērk liellopus, jaunlopus, telus, jērus.
Augstas cenas. Tūlitēja samaksa. Svari. Tālr. 20238990.

Pērk meža ipašumus ar zemi un cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "SENDIJA" pērk lapu, skuju koku taru, malku, papīrmalku. Cirsmas, mežus ipašumā. Zarus šķeldošanai mežā pie ceļa. Pērk zāgtētavu rāzošanas atgriezumus, skaidas. Tālr. 29495199, 29183884.

Pērk lauku māju. Tālr. 28282021.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, telus, jērus. Samaksa tūlitēja. Augstas cenas bioloģiskajiem lopiem. Tālr. 62003939.

Pērk T-16, T-25, T-40, MTZ 50/52/80/82 un traktora piekabi jebkādā kārtībā par jūsu noteikto cenu. Tālr. 22477403.

Projekti

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

INĀRA MATISĀNE ar LEADER projekta atbalstu realizēja projektu Nr.16-07-AL19-A019.2101-0000019 "Iekārtu iegāde un uzstādīšana augļu, dārzeņu un piena produktu ražošanas uzsākšanai Šķilbēnu pagastā", programmas 2014.-2020. gadam apakšpasākuma "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju". Projekta attiecināmās izmaksas - EUR 40166,97. Projekta īstenošanas publiskais finansējums - EUR 28116,88.

Projekta mērķis: uzsākt saimniecisko darbību augļu, dārzeņu un piena pārstrādes nozarē un izveidot jaunu vietējās produkcijas realizācijas vietu, kā arī popularizēt un piedāvāt iedzīvotājiem vietējos produktus, kam ir zināma izceļsmē, tādējādi sekmējot vietējo patēriņu un ekonomisko attīstību.

Projekta vadītājs: Rolands Keišs

ULDIS MATISĀNS ar LEADER projekta atbalstu realizēja projektu Nr.16-07-AL19-A019.2101-0000018 "Iekārtu iegāde un uzstādīšana, lai uzsāktu gaļas pārstrādi un sniegtu ēdināšanas pakalpojumu Ziemellatgalē", programmas 2014.-2020. gadam apakšpasākuma "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju". Projekta attiecināmās izmaksas - EUR 46264,47. Projekta īstenošanas publiskais finansējums - EUR 32385,11.

Projekta mērķis: iegādāties un uzstādīt nepieciešamās iekārtas, lai uzsāktu gaļas pārstrādi un ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu Ziemellatgalē, popularizēt un piedāvāt iedzīvotājiem vietējos produktus, kam ir zināma izceļsmē, un izveidot jaunu vietējās produkcijas realizācijas vietu.

Projekta vadītājs: Rolands Keišs.

Paldies Evitai par jauko "Erudīcijas stundu" Balvu bibliotēkā. Priecīgus Ziemassvētkus un Laimigu Jauno gadu! Prātnieki

Ikvienam ir iespēja īsti un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlīm, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Līdzjūtības

Atvadu vārdi, Balvu pamatskolas himnas vārdu autoram BRUNO VILKAM mūžībā aizejot.

Visa Tava dzeja veltīta tikai Tērvzemei. Visi Tavi uzrakstītie dzejoļi ir mūsu dzimtās zemes cildinājums.

Šajos vārdos ielikts viss Bruno Vilka dzīves devums – no savas zemes, no Dieva zemes ir šķiries sirdi un darbos dzīl Latvijas patriots un latvisķs būtības sargātājs, bet viņa vārds paliek Balvu pamatskolas himnā, kas skanīgi skanē skolas ikdienā un svētkos...

"No vienas domas celties var jauna pasaule,

Un mirklis atnes jēgu, kas lielā mūžība..."

BALVU PAMATSKOLAS SAIME

Pārtrūka dzīve kā gājputna dziesma,

Sirdi šīs dziesmas atbalss sāp..."

(Z.Purvs)

Visdzīlākā līdzjūtība Palmīrai Kravalei, pavadot DĒLU mūžības ceļā.

Voldemārs Feodorovs ar ģimeni

Mūžs ir kā skanoša kokle, Pārtrūka stīga, un viss ir kluss.

Kad pa balto ziemas ceļu mūžībā jāpavada BRĀLIS, esam kopā ar Antru Netceli un viņas ģimeni.

Keišu, Balto, Čakānu ģimenes

Ik diena - jauni ziedēšanas vārti, Bet tavi - pēkšņi aizcirtušies ciet. Mums paliek sirdi Tavi saules vārdi Un mīlestība, kura neaiziet.

(K.Apšrūma)

Izsakām mūsu visdzīlāko līdzjūtību

Skaidritei Miļovičai un

piederīgajiem, MĀTI,

VECMĀMIŅU pavadot pēdējā gaitā. Medņevas PII "Pasaciņa" kolektīvs

Daudz darbiņi padarīti,

Daudz soliši izteci.

Lai nu mijā Zemes māte

Pārkāpj savu seģenīti.

(Latv.t.dz.)

Atvadu un skumju brīdi esam kopā ar Leonidu Kuznecovu un viņa ģimeni,

TĒVU, VĪRATĒVU mūžības ceļā pavadot.

Kolēgi no Žiguru mežniecības